

AMERIKIEČIAI OKUPAVO ORLEANS, CHARTRES

PARYŽIUJE JAU GIRDISI AMERIKOS KANUOLĖS, SAKO NACIŲ RADIJAS

Gen. G. Patton tankai stengiasi dar kartą apsupti prasukusius nacių šarvučius

VYR. ŠTABAS, rugp. 17 d. — Pryšakiniai J.A.Valstybių kariuomenės daliniai šiandien jau randasi tikrai 35 mylių atstume nuo paties Paryžiaus. Trečioji Amerikos armija užėmė visą eilę miestelių ir pastatė žymiai ir rytus ir į šiaurę, skelbia gen. Eisenhower štabas.

Vokiečių kontroliuojamas Paryžiaus radijas šiandien paskelbė, kad prancūzų sostinėje jau aiškiai girdisi Amerikos kanuolių trenksmas. Vokiečiai tvirtina, kad jų karo jėgos buvo priverstos pasitraukti iš Chartres, priešas veržiasi Paryžiaus kryptimi.

Oficialiai dar nepaskelbta, bet iš fronto ateinančios žinios sako, kad Amerikos tankai ir aviacija šiandien okupavo Orleans miestą, kuris randasi 65 mylių atstume nuo Paryžiaus. Orleans yra svarbus geležinkelio centras, pro kurį eina kelios geležinkelio linijos iš pietų Prancūzijos.

Be to, Amerikos kariuomenė šiandien okupavo Chartres, Chateaudun ir Dreux miestelius. Viena Amerikos kolona jau persikėlė per Eure upę ir veržiasi į šiaurę. Atrodo, kad gen.

George Patton vadovaujamos armijos tikslas yra apsupti iš Argentan srities prasukusius vokiečių šarvučius.

Iš Flers ir Bagnoles pabėgę vokiečių tankai skuba Lisieux ir Rouen kryptimi. Jeigu Amerikos tankai laiku suskubs pasiekti Senos upę, tai jiems gali pavykti dar kartą užkirsti kelią bėgančioms nacių divizionams.

Paaiškėjo, kad tolimesniuose miesteliuose vokiečių pasipriešinimas labai silpnas. Orleans pateko į amerikiečių rankas po labai silpnų susirėmimų. Chartres miestelyje kovos ėjo tikrai penkis valandas. Visas savo karo jėgas vokiečiai buvo pasiuntę į frontą, Paryžiaus apylinkės paliktos be garnizonų.

Vakar ir šiandien tukstančiai vokiečių pateko į sąjungininkų nelaisvę. Pro Falaise ir Argentan tarpą pajėgę pabėgti tikrai šarvuotos divizijos, o kitos ginklų rūšies daliniai negalėjo prasukti. Tukstančiai iš jų jau pasidavė nelaisvėn, o kiti bus paimti šiandien ir rytoj. Sąjungininkai spaudžia apsuptas pozicijas iš visų pusių.

PIETŲ PRANCUZIJOJ SĄJUNGININKAI UŽĖMĖ 50 MYLIŲ PAKRAŠČIŲ PLOTĄ

Užėmė St. Tropez, St. Raphael, St. Maxime, Frejus, Le Levandou ir kitus miestelius

ROMA, Italija, rugp. 17 d. — Pietų Prancūzijoje iškeltos sąjungininkų armijos šiandien jau kontroliuoja 50 mylių ilgio ir 30 mylių gylio pakraščio plotą, šiandien paskelbė gen. Patch štabas.

Vakaruose sąjungininkai randasi tikrai 10 mylių atstume nuo Toulon bazės, o rytuose jiems lieka apie 10 mylių iki Cannes.

Sąjungininkai jau kontroliuoja 500 ketvirtainių mylių plotą.

Okupavo Le Luc, Le Muy, Collobriers

Sąjungininkų štabas šiandien paskelbė, kad St. Tropez, St. Raphael, St. Maxime, Frejus, Le Levandou, Le Luc, Le Muy, Collobriers ir visa eilė kitų miestelių jau išlaisvinta.

Vyrauja įsitikinimas, kad pryšakiniai sąjungininkų daliniai randasi žymiai toliau išvardintų miestelių.

Vakar išmesta parašutininčių tolimoje užfrontėje, o šiandien jau pavyko su jais susijungti, sako štabas.

Netekom Cannes, skelbia naciai

LONDONAS, rugp. 17 d. — Vokiečių štabas šiandien paskelbė, kad jų kariuomenė evakuavo Cannes miestelį. Vokiečiai tvirtina, kad jiems

pavyko išsproginti visus svarbesnius pastatus, sąjungininkai negalės jais pasinaudoti. Sąjungininkai sugebėjo iškelti daugiau kareivių ir karo medžiagos.

Naciai tvirtina, kad jiems pavyko atmušti sąjungininkus Toulon bazės srityje.

Prancūzai kontroliuoja šveicarų sieną

ŽENEVA, Šveicarija, rugp. 17 d. — Iš Prancūzijos ateinančios žinios sako, kad visoje Prancūzijoje prasidėjo sukilimas prieš vokiečius.

Šveicarijos pasienyje prancūzai puolė vokiečių garnizonus ir nuginklavo, o kurie nepasidavė, tai išnaikino.

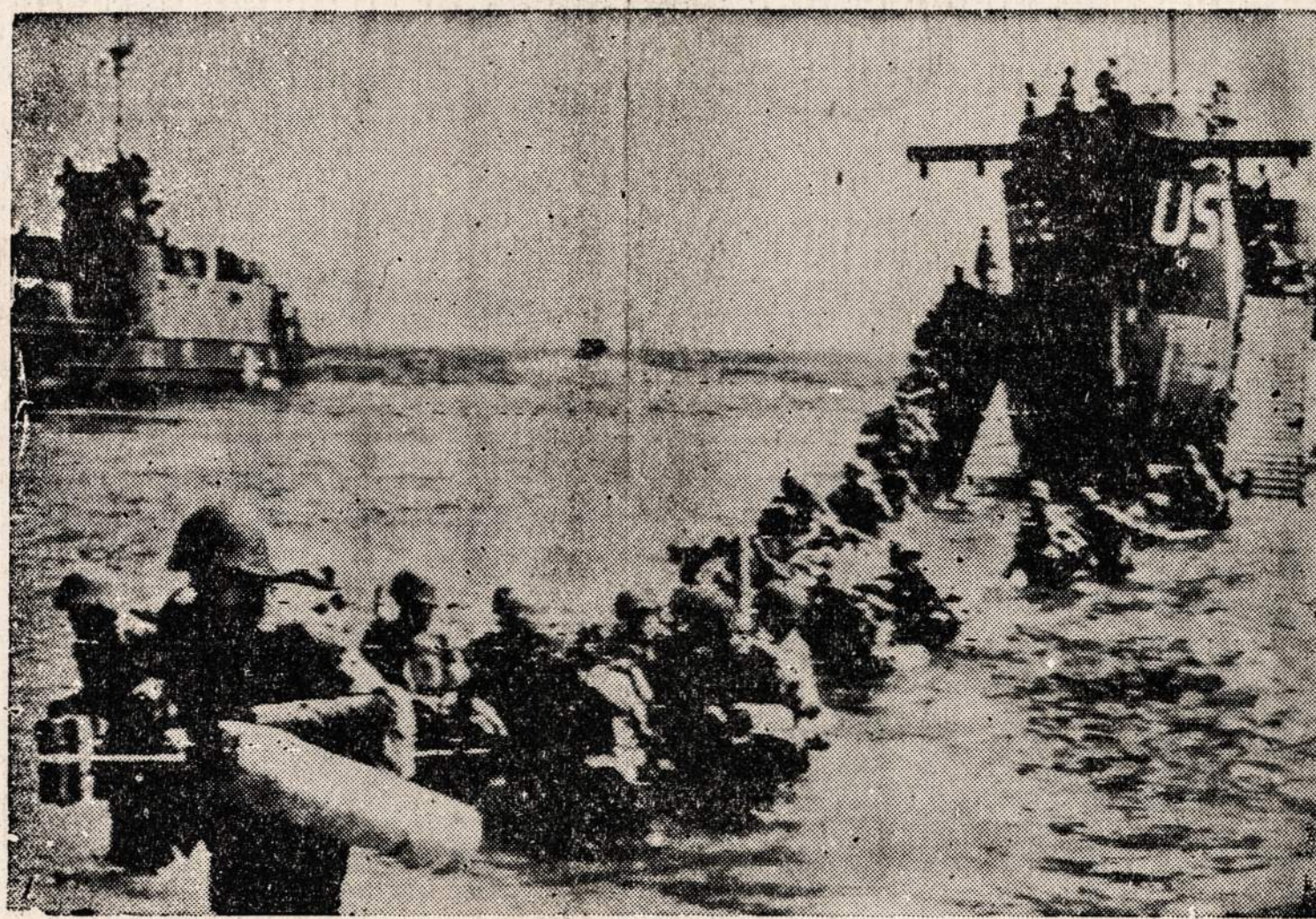
Sąjungininkai lėktuvai jiems prisiuntė modernių ginklų. Sukilėliai jau pasiuntė savo sargybinius prie šveicarų muitinės, kuri randasi ant sienos.

Paryžių siaučia chaosas, badas

LONDONAS, rugp. 17 d. — Vokiečių radijas šiandien paskelbė, kad Paryžius jau atsidūrė karo zonoje, girdisi patrankų užšys.

Vokiečiai pripažįsta, kad prancūzų sostinėje siaučia didžiausias chaosas, nes miestas pasiliko be maisto, be transpor-

Pietų Prancūzijos Invazijos Vaizdas

J. A. Valstybių pėstininkai išlipa iš invazijos laivų ir veržiasi krašto gilumon. Beveik visur iškelti kareiviai įsistiprino, tikrai tie pačiu Toulon uostu vokiečiai priverst sąjungininkus pasitraukti.

to ir be policijos.

Vokiečiai pataria gyventojams užsilaikyti ramiai ir ne didinti jau ir taip siaučiančios betvarkės.

Dewey susirūpinęs taikos konferencija

ALBANY, N. Y., rugp. 17 d. — Gubernatorius Thomas E. Dewey pareiškė didelio susirūpinimo artėjančiais keturių didžiulių valstybių pasitarimais apie taikos palaikymą karui pasibaigus.

Dewey mano, kad keturios galingos valstybės rengiasi pavartoti karo jėgą prieš kitas tautas.

Tai būtų bauriausias imperializmas, kurį Amerikos gyventojai atmetę.

Hull atsako kandidatui Dewey

WASHINGTON, D. C., rugp. 17 d. — Sekretorius Hull šiandien pareiškė, kad gubernatorius Dewey neturi jokio pagrindo savo abejojimams.

Jis tvirtina, kad niekad J. Valstybės, arba kuri kita sąjunginė valstybė, nesirengė padaryti karišką sutartį, kad galėtų karo jėgą pavartoti prieš kitas valstybes.

Hull priminė Maskvos konferencijos nutarimus, kurie pataria kvieisti dideles ir mažas tautas pasaulio taikai palaikyti.

Tukstantis britų lėktuvų vakar bombardavo Stettin ir Kiel uostus.

Sovietų armija pasiekė Širvintą

LONDONAS, rugp. 17 d. — Gen. Černiachovskio vadovaujamos divizijos jau pasiekė Širvintą ir randasi prie vokiečių rubežiaus, sako žinios iš Maskvos.

Mariampolės srityje rusai persikėlė dešinėn Šešupės pusėn ir artėja prie sienos.

Vokiečiai nepajėgia pastoti kelio sutrauktiems sovietų tankams ir aviacijai.

OKUPUOSIM VOKIETIJĄ IR JAPONIJĄ, PAREISKĖ SUGRĮŽĘS PREZIDENTAS

Liubline susirinkęs "lenkų" komitetas nutarė praveisti žemės reformą

WASHINGTON, D. C., rugp. 17 d. — Sąjungininkų armijos okupuos Vokietiją ir Japoniją net ir tuo atveju, jeigu jų karo jėgos sužlugdys dar svetimos teritorijose, šiandien pareiškė prezidentas Rooseveltas.

Prezidentas padarė 15,000 mylių kelionę, lankėsi Havajų ir Aleutų salose, ir tarėsi su atsakomais pareigūnais.

Vokiečiai su japonais nepajėgs išvengti sąjungininkų okupacijos.

Prezidentas labai gerai jaučiasi

Jeigu mes neokupuotume Vokietijos, tai karo rengėjai sekančiai vokiečių kartai vėl galėtų pasakoti, kad Vokietija nepalaužė karo, pareiškė prezidentas.

Rooseveltas kelionėje praleido 35 dienas, bet jis labai gerai jaučiasi, pareiškė jo gydytojas. Prezidentas tikisi dar šiandien pasimatyti su sekretoriumi Hull ir aukštais karo vadais. Japonai su vokiečiais privalės išmokyti taikiai gyventi su kaimynais, sako prezidentas.

Witos vadovauja žemės reformai

MASKVA, Rusija, rugp. 17 d. — Praeitą antradienį Liubline susirinkęs Lenkų Išlaisvinimo Komitetas nutarė rytinėse Lenkijos dalyse praveisti žemės reformą.

Reformos smulkmenos dar nežinomos, nes dar neparuošti patvarkymai. Komiteto viceprezidentas Andrzej Witos įgaliotas prižiūrėti visus žemės reformos dalykus.

Giedras, vėsus.
Saulė teka — 6:02; leidžiasi — 7:47.

Valdžia jau kontroliuoja daugumą ukių, kuriuos savininkai apleido.

Š. Prancūzijoje žuvo 16,434 amerikiečių

WASHINGTON, D. C., rugp. 17 d. — John L. McCloy, laikinai einąs karo sekretoriaus pareigas, pareiškė, kad nuo invazijos pradžios šiaurės Prancūzijoje 16,434 amerikiečių neteko gyvybės.

Tuo pačiu metu 76,535 kareiviai tapo sužeisti, o 19,704 dingo be žinios.

Daugelis dingusių galėjo patekti vokiečių nelaisvėn.

Smarkios kovos Ossowo srityje

MASKVA, Rusija, rugp. 17 d. — Šimtai Raudonosios Armijos kanuolių šiandien smarkiai apšaudė Ossowo miestelį įžengusius vokiečius, paskelbė sovietų štabas.

Rusai buvo priversti pasitraukti iš Ossowo, bet jie laimėjo kitose pozicijose.

Vokiečiai smarkiai puolė iš Pragos srities, bet sovietų karo jėgos sunaikino 68 nacių tankus, ir užmušė kelis šimtus kareivių.

J.V. lakunai bombardavo Mindanao

SĄJ. ŠTABAS N. Ginėjo, rugp. 17 d. — Amerikos lakunai vėl bombardavo japonų karo centrus Mindanao saloje, šiandien paskelbė gen. MacArthur štabas.

J. V. lakunai jau šešis kartus inspektavo Filipinų salas. Banda juroje lakunai pataikė kelias bombas į japonų transporto laivą. Biak saloj pėstininkai užmušė 248 japonus.

VOKIEČIAI PRIVERTĖ RAUDONĄJĄ ARMIJĄ TRAUKTIS NUO RASEINIŲ

Sovietų tankai puola vokiečius Virbalio fronte, kovos eina visame pasienyje

LONDONAS, rugp. 17 d. — Sovietų tankai ir aviacija puola vokiečių pozicijas abiejose Virbalio pusėse, šiandien paskelbė vokiečių kariuomenės štabas. Pryšakiniai Raudonosios Armijos daliniai šiame ruože randasi tikrai trijų mylių atstume nuo vokiečių rubežiaus. Vokiečiai tvirtina, jog visame pasienyje eina smarkūs susirėmimai. Virbalis randasi tikrai 40 mylių atstume nuo Insrutės, kur vokiečiai turi didelę geležies liejyklą.

Kitas vokiečių štabo pranešimas sako, kad Hitlerio gendieriai, tankų padedami, atmušė sovietų karo jėgas, kurios buvo prasiveržusios iki Raseinių. Rusų armija paskutinėmis penkiomis dienomis buvo pasiekusi Raseinius, bet šiandien ji vėl atmušta. Kovos metu vokiečiai sunaikino 63 sovietų tankus ir 18 kanuolių. Paskutinis Maskvos pranešimas sako, kad kovos eina į vakarus nuo Šiaulių.

Atmušė penkis nacių puolimus

MASKVA, Rusija, rugp. 17 d. — Vakar išleistas sovietų štabo pranešimas sako, kad Raseinių fronte rusų karo jėgos atmušė penkis vokiečių puolimus.

Rusams pavyko sunaikinti didoką vokiečių tankų skaičių ir išvaikyti pėstininkus.

Rygos ir Talino frontuose eina smarkūs susirėmimai, vokiečiai paskubomis kasa naujus apkalus ir bando įsistiprinti, bet rusai persekioja nacių be pertraukos.

Kankina Lietuvos inteligentus

NEW YORK, N. Y., rugp. 17 d. (LAIC). — Šių metų birželio 21 dienos "Baltiška Nyheter" plačiai aprašinėja kaip vokiečiai kankina Lietuvos inteligentus.

Paskutiniu metu areštuoti Lietuvos inteligentai yra skirstomi į tris grupes, ir kiekvienai grupei primatei skirtingi kaltinimai.

Prie pirmos grupės priskiriami tie, kurie veikia sąjungininkų naudai. Prie antrosios priskiriami tie asmenys, kurie dirba spaudinti ir platinti slapstus atsisaukimus.

O prie trečiosios skiriami tie, kurie priklauso prie Lietuvos Vyriausiojo Išlaisvinimo Komiteto organizacijų. Naciai vartoja pačias žiauriausias kankinimo priemones, kad tikrai suimtieji prisipažintų prie "nusikaltimų."

Vėliausios Naujienos

— Sovietų karo jėgos pasiekė vokiečių rubežių Mariampolės srityje. Rusai okupavo 30 kaimų ir miestelių, kurie randasi pasienyje.

— Paskutinės žinios iš fronto sako, kad amerikiečiai randasi tikrai 13 mylių atstume nuo Paryžiaus. Manoma, kad vokiečiai paskelbs prancūzų sostinę atviru miestu.

— Sekr. Hull pakvietė gubernatorių Dewey į Washingtoną, kad turėtų progos informuoti jį apie J.A.Valstybių taikos tikslus.

— Pietų Prancūzijoje sąjungininkų kariuomenė jau okupavo Draguignan miestą. Apie pusę milijono prancūzų sukilo prieš vokiečius ir nuginklavo kelis vokiečių garnizonus. Visi Prancūzijos gelžkelių paskelbė streiką, policija atsisakė klausyti vokiečių.

— Turkų radijas pasakoja, kad sąjungininkai iškėlė kareivių Durazzo uoste.

— Firmadienį keturių valstybių atstovai tikrai paruošė didesnę sąjungininkų taikos konferenciją.

MOTERŲ SKYRIUS

WOMEN'S SECTION

ISTEIGTAS • MARIJOS • JURGELIONIENĖS

★ ★ ★

Redaguoja: NORA M. GUGIS

GRAŽIOJI DZUKIJA

Nors jau taip seniai palikau tą šalį, kurioje gimiau ir augau, o mintys, ilgėsio nešamos, taip dažnai ten nuskrenda; rodos, tik vakar ten uogavau, rinkau gražiai prisirpusias avietes ir dairiaus grožėdamosi Nemuno krantais, skaidrių ir sriunu juo tekėjimu; paukščių čiužėjimu ir taip švelniai ošiančių šilų.

Bet tai buvo nevakar, tai buvo seniai, seniai; veik dvidešimts penkeri metai jau praužė, pranešdami pro mano akis nesuskaitomų vaizdų: malonių ir skaudžių nuotikių, nudažydami, mano praeitį švelnėmis, o dažnai ir šurkščiomis spalvomis...

Bet, nei laiko saikas, nei tolis, kuris mane nuo tėvynės skiria, nei malonumai, gyvenimo pakely sutikti nepajėgę išdildinti tuos, taip seniai, seniai pergyventus jausmus. Jie gyvi, jie mano geriausi draugai, nes jie neapleidžia manęs ne tik liudėjimo valandomis, bet ir džiaugsmo, jie man įrodo, kad niekur gražiau ir maloniau būti negali, kai buvo mano gimtinėje.

Gražioji Dzukija užima nemažą plotą Lietuvos teritorijos. Rusai ją perskyrė net į tris dalis. Viena dalis teko Gardinui, antra Vilniui, o trečioji Suvalkoms. Suvalkų gubernijos dzūkai geriausiai prisigyveno, nes pradedant nuo Alytaus ir remiantis į Kalvariją ir Balbieriškį, žemės, daugumoje, derlingos, ūkininkai gyvena vienišais, darbštūs, tvarkingi ir, didžiulio, apskūrus. Taipgi aukštai vertiną mokslą, meną ir teisingą politinę santvarką.

Gardino ir Vilniaus dzūkai susiduria su sunkesnėmis gyvenimo aplinkybėmis, nes žemė čia, daugumoje, smiltynas. Tai vėjas išneša, tai sausra išdegina, tai audra išplauna, ir

taip tam vargšui dzūkui padidina vargus. Bet, gyvenime paprastai yra taip: juo gamta ar koki kiti gerovės priešai ima žmogų labiau persekioti, tai jis labiau užsispiria nepasiduoti, visas ar bent didžiuojamą, kliūčių nugalėti. Taip ir su dzūku. Kviečiai jo dirvoje neauga, tai jis pasisėja grikių. Mažiau priežiūros, nebijo vėjo, nei sausros.

Turtingas dzūkas pavalgo riebiai, sočiai ir užsigardžiuoja kvietiniu pyragu, o smiltyno dzūkas išmoko įvairių skanėsių prisigaminti ir iš grikių. Jis nenutunka, nei gi gali pasigirti turtu, bet jis sveikas!

Reikia jam cento, jis nuėjo į mišką ar kur kitur su savo vienkinkiu arkluku padirbėti. Moterys pagrybiauja, pauogauja ir vėl centą, kitą surenka išlaidoms padengti. Ne vienas dzūkas tokiu būdu susitaupydavo pinigų savo vaikų mokslui. Jie siųsdavo savo sūnus ir dukteris į miestus, kad jie galėtų ten lankyti aukštesnes mokyklas.

Kai 1919-20 metais Lietuva turėjo kovot už savo nepriklausomybę su kaimyninėmis tautom, rusais ir lenkais, kas daugiau atkaklumo parodė už dzūkus? Dėja, jiems neleistai ta garbinga kova garbinimai užbaigti. Perlojos didvyriai turėjo vidurkely sustot ir su skaudančia širdim, pauokot Gardinui, didelę dalį Vilniaus Dzukijos ir Seinus, mūsų neteisintiems kaimynams lenkams.

Pietų Lietuva—Dzukija, besirubežiuodama su Lenkija, buvo sunku suprast, kuris yra tikras lenkas, o kuris tik suenkėjęs lietuvis, nes retas iš jų kalbėjo taisyklingą lenkų kalbą. Tai buvo labai keistas žargonas, priemaiša lietuviškų žodžių su lenkiškomis galūnėmis.

Bet, matomai tas artumas prie Lenkijos, ta nelygi kova dzūkų su lenkais, ir aktyvaudinė apgaulė, per kurią lenkai sulaužė Suvalkuose padarytą sutartį ir pagrobė Vilnių su trečdaliu Lietuvos, taip prietrenkė dzūko jausmus, kad jo daugiau nereikėjo raginti prie tautinio atgimimo. Jis taip pasibaurėjo lenkų klasta, kad jautė dideliu pažeminimu, vadint save lenku, o lenkų kalbą, pasilikio tarp dzūkų, tik pamėgdžiojimui.

Nors tokiems patrijotams, buvo iš karto sunku ir lietuvių kalbą vartoti, bet užsispyrimas viską nugalėjo. Jei kas pasijuokdavo iš jų lietuviškos tarmės, tai jie irgi juokdavosi, o vėliau mėgindavo kalbėti taisyklingai.

Per kelis nepriklausomybės metus, Dzukija pasidarė, gal būtų lietuviškiausia Lietuvos dalimi. Mokyklos dygo kaip grybai; įvairios organizacijos; Šaulių Sąjungos skyriai. Juk Dzukija gali pasididžiuoti ir tuo, kad pirmutinis Moterų šaulių būrys, įsisteigė Alytuje!

Taip, Dzukija veikė, atsidėjusi darbo ir laukė kada lenkų pavergti kaimynai galės prisijungti prie Tėvynės Lietuvos.

Dėja, pasaulio suirutė į

Sportininkės Dorothy Germain ir Phyllis Otto runsis dėl taurės, kuri priklausys laimėtojai.

KANADOS MOTERYS

PAGELBEK JEI GALI

Yra daug entuziastiškų senų pašto ženklų rinkėjų. Daugeis, surinkę gerą kruvą ženklų, "pavargę" ir nemato reikalo ar nebenturi noro toliau "žaisti", todėl ženklai taip ir vadalojasi po stalčius ar spintelis.

Raudonas Kryžius jums gali tuo atžvilgiu padėti. Jo atstovai mielai noru atvažiūs tų ženklų pasiimti, nes ši organizacija išdalina juos entuziastams ligoniams—kareiviams, kurie turi daug malonumo, kai turi progos rūšiuoti ir lipinti ženklelius į knygas.

Raudonas Kryžius prašo reikalingus pašto ženklelius prisiųsti sekančiu antraštu: Valunteers' Registry, Toronto Branch Red Cross, 50 Bloor St. E. Ne tik Raudonas Kryžius, bet ir nuliudęs sergantis kareivis bus nuoširdžiai dėkingi.

MOTINŲ GEROVĖ

Jau keli metai kai gydytojai praktikuoja beskausmį gimdymo metodą, vienok leidžiamas užmarinimui skystimas motinai kartais sudaro mirties pavojų. Bet vienas Toronto universitetą baigęs gydytojas, Morris Rotstein, įšvirškina metodą išbulino ir pavojus visiškai pralintas. Šis gydytojas išrado saugų būdą

metė Lietuvą į barbarų narus, kurie sunaikino taip Dzukiją, taip visą Lietuvą.

Šiandien gulu ir keliu su mintim apie Gražią Dzukiją, jos gamtą, jos atvirus ir širdingus žmones, jų patvarumą, karingumą ir savigarbą.

Kaip jiems sunku, kad randasi tarp dviejų priešių, ir nei su vienu negali kariaut. Nei vienam negali atvirai pasipriešinti. Laikytis neutraliai tuomet, kai matai, kad tavo švenčiausi jausmai trempiami ir niekinami, yra daug sunkiau, negu kovoti ir žūt. Linkiau, negu kovoti ir žūt. Linkioji Dzukija. —M. F. Y-nė.

vaistams įšvirškinti ir nuo pavojaus apsaugoti.

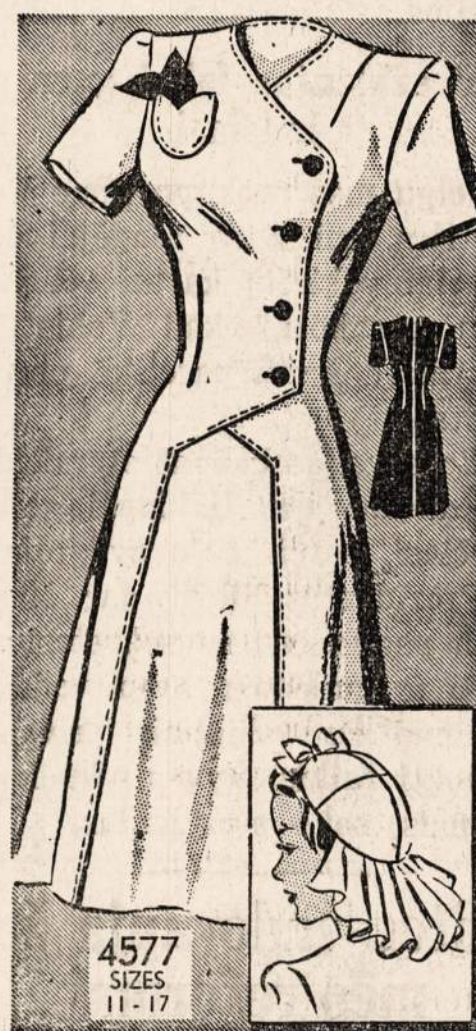
Gydytojas Rotstein savo metodą pasekmingai yra vartojęs 292 kartus, ir šis metodas kitur jau yra 1,100 kartų pasekmingai vartotas.

Ištikro šis vyras yra tikras didvyris už savo pasišventimą pagelbėti motinoms. Nors jam neteko gal pilnumoje suprasti tų nelemtų kančių, vienok jis suprato pakankamai, jei dėjo pastangas jas pašalinti.

Kad mes daug tokių gerų žmonių mylinčių žmonių turėtume! Esamuosius privalom tinkamai įvertinti.

—Stella.

MADOS

KAINA 20c

No. 4577—Išėginė suknėlė. Sukirptos mios 11, 13, 15, 17.

Norint vieną ar daugiau pavyzdžių iškirpti pavyzdį ir numerį, pažymėkit miera ir aiškiai parašykite savo vardą, pavardę ir adresą. Siųskit 20c pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Adresuokit—

NAUJIENOS PATTERN DEPT., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Cia įdedu 20 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No.

Mieros _____ per krutinę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valstija)

Is priežasties lėtumo pašto, prišuntimas mūsų patėrnų gal užtruks kiek ilgiau, negu paprastai.

SONJA PIPIRAITĖ

KALBOS KERTELĖ

LIETUVIŲ KALBA IR RADIO

Kalba, kurią girdime lietuviškose rad'o programose, ne labai galime pasidžiaugti. Ne kalbu apie dainininkus ir kalbėtojus, kurie dažnai būna gana neblogi, bet apie nuolatinius radio pranešėjus. Iš kai kurių jų tikrai galima pasimokyti, kaip nereikia lietuviškai kalbėti. Žodžiai taip iškraipomi ir išsukinėjami, galūnės ir linksniai sumaišomi sujaukiami, kad sunku ir susigaudyti. Tiek ir tiek kartų išgirsi: senos žmonės, jauni merginai, gražioje lauke, ir tt... Ką jau bekalbėti apie kirčiavimą! Kirčiuojama, kaip papuola, žodžiai ištesiami, nukertami, kaip tik patiko, kaip ant liežuvio pakliuvo.

Jeigu šiaip žmogaus netaisyklingą kalbėjimą ir pateisintumėm, tai jau iš radio tokių kalbos tikrai negalima pakęsti. Ar čia gimęs, ar iš Lietuvos atvykęs, pateisinimo neturėtų būti. Visi žinome, kad tai, kuris aukščiau, visų akyse stovi, visi mato ir visą jo elgesį seka. Todėl ir radio klaidos daug aiškiau pastebimos, negu šiaip atskiro žmogaus.

Kodėl žmonės klausia lietuviškų radio programų? —98 nuošimčiai klausytojų klausio dėl delfo, kad tai yra lietuviškos radio programos, reikiška, lietuviškos dainos ir muzika, lietuvių kalboje žinios ir pranešimai apie lietuviams rūpimus reikalus. Yra dargi tokių žmonių, kurie visai ne nesiklausio kitokių radio programų, išskyrus lietuviškas. Išėina, kad lietuvių kalba yra svarbiausias tų visų programų veiksnys. Todėl ta kalba ir turėtų stovėti garbingoje vietoje. Turėtų būti ne kraipoma, ne dorkoma, bet vartojama gražiai ir taisyklingai. Radio turėtų būti ne gadintojas, bet mokytojas. O ar taip yra?

Betgi pagerinti savo kalbą ir taip pat pranešėjams nebūtų taip jau ypatingai sunku. Teko girdėti kai kurias moteris besiklausant radio pranešimų. Jos kaip bematant pastebėjo ir pataisė pranešėjo klaidas. Buvo tai, kaip sako, "paprastos" moterys, be jokių mokyklų.

Tai, atrodo, gudrybių nereikia. Reikia tik geros valios. Pirmiausia, parašytąją radio programą reiktų duoti nusiimančiam ištaisyti, kad nebūtų gramatikos klaidų, iškreiptos minties ir nelietuviškų pasakymų. Antra, taip ištaisytą programą reiktų išmokyti paskaityti, daugiausia atsižvelgiant į teisingą ištartimą ir kirčiavimą. Žinoma, čia reiktų pasikviesti į pagalbą žmogų, kurs tikrai moka lietuviškai (tikrai lietuviškai—ne pusiau lietuviškai ir angliškai).

Antroji kai kurių radio pranešėjų klaida tai—tarmiškumas. Kaip jau bemylėtumėm savo tarmę, bet viešoje vietoje reiktų vartoti bendrąją rašomąją kalbą. Žinoma, ne kalbu apie vaidinimus, juokus ar kitokius pajavairinimus, ten tarmės turį savo vietą. Bet manau, kad pats pranešėjas turi vengti vienos kurios tar-

mės. Žemaitis jaučiasi lyg ir nuskriaustas girdėdamas pranešėją dzūkuojant, o tą patį jaučia dzūkas ir aukštaitis žemaitiškai pranešėjui kalbant. Darosi lyg ir koks pasiskirstymas. Tuo tarpu, radio lyg ir turėtų žmones jungti, vienyti.

Kartais net ir juokingų dalykų išgirsti su tom tarmėmis. Anąvakar klausau, pranešėjas pasakoja: paskala, didelė paskala, karo paskala. "Vėl jau kas kokius gandus paskleidė, tik nuostabu, kam visokias nepatikrintas paskalas žmoniems pasakoja", klausau ir stebiuosi. Pasiklausiau geriau, ir ką gi: ne "paskala" pasirodo, bet paskola, penkta karo paskola—pirkime karo bonus, reikiška.

Še, kad nori. Pranešėjas, pasirodo, kilimo kur nors iš Aukštaitijos ir nemoka ištarti "paskola".

Tai, gal būtų, tik menkinėkis ir juokai kai kada. Bet, rimtai kalbant, ar negalėtų mūsų pranešėjai kalbėti lietuviškai? Jie juk bando klausytojus patraukti, samdo dainininkus, muzikantus, kalbėtojus, išleidžia pinigų. O kalbos reikala užmiršta. Ir taip darydami labai klysta, nes patys gadina savo programų pasisekimą.

Teko išgirsti klausytojus kalbant: "Jeigu jau man reiktų, niekad neduociau pranešimo per šitą radio. Taip biaučiau tas pranešėjas kalbą, gėda ir juokas klausyti."

Pranešėjams tokie atsiliepiimai, manau, pelno ir garso neneša. O ir lietuviams tokia dorkoma "lietuviška" kalba garbės neduoda. Jeigu patys savo kalbos negerbsime ir višaip ją laužysime, o ypatingai tokioje viešoje vietoje, kaip per radio,—tai kas mus ir mūsų kalbą pagerbs?—Ar vokiečiai, kurie uždarė mūsų universitetus, išdraskė mūsų knygynus? O gal lenkai, kurie net bažnyčiose mušo lietuvių giesmininkus? Ar, gal būtų, rusai, kurie per 40 metų smaugė lietuvišką žodį ir knygą?

Iš tiesų gaila, kad turėdami laisvę, taip mažai ją tebranginame.

Klausytojai, kaip girdėti, mėgsta siuntinėti visokius pakyrimus ir padėkos laiškus įvairiems radio programų vedėjams. Tarpe tų visų gražių žodžių būtų gera, kad ir teisybės šiek tiek pridėtų. Pavyzdžiui, kad ir šitaip: "Pavasario daina", kurią girdėjome vakar, man begalo patiko, bet gal jūs nepastebėjote, kad reiktų sakyti "žaliuojančioje pievelėje," bet ne "žaliuojančiame pievelyje."

Manau, radio pranešėjui toks laiškas tikrai patiktų. Tai būtų aiškiausias įrodymas, kad jo programos yra tikrai klausomos.

Būtų gera, kad kas nors atkreiptų radio vedėjų akis į šitą svarbų kalbos reikalą. Taip dažnai girdime juos garbinantis dideliais Lietuvos ir lietuviškumo gerbėjais, 100 nuošimčių patriotais, klausomės iškilmingiausių deklamacijų apie tėvynės meilę, vienybę, lietuviybę,—kad nei ma-

Chicagos Muzikos Festivalas

Šį šeštadienį, rugpjūčio 19-tą, Soldier Field aikštėje, Chicagoje, rengiama Chicagos Muzikos Festivalas. Rengia jį Chicago Tribune Charities, Inc.

Programoj dalyvaus kone 10,000 dainininkų ir muzikantų. Publikos tikimasi susilaukti apie 90,000 žmonių.

Programą pildys visa "Oklahoma" trupė. John Carter dainuos solo. Chicago All Girl Piano Symphony išpildys numerius: 19 merginų skambins 12 pianų. Choras iš 300 balsų ir 800 vaikų choras. Du numerius išpildys negrų choras. Ferverkai ir kitokie numeriai.

Rezervacijas galima iš anksto užsisakyti. Čekius ir money orderius reikia rašyti taip: Chicago Tribune Charities, Inc. Siųsti juos reikia Festival Ticket Manager, Chicago Tribune, Chicago Tribune Tower, Chicago. Siųsdami čekius ir money orderius įdėkite konvertą su savo adresu ir pašto ženklų.

Programa prasidės vakare 8 val.

žiausios abejonės nelieka, kad tie visi gražūs žodžiai nėra tik tuščias garsas, bet tikras jausmas, plaukiais iš tikrų patriotiškų lūpų (ir širdžių).

O jeigu ir atsirastų koks Tomas Netikėlis, kuris dar abejotų ta šventa tiesa, tai čia, gerbiamieji radio pranešėjai, ir yra gražių gražiausia proga įrodyti ne žodžiais, bet DARBIAIS ir PAVYZDŽIAIS, kiek jūs iš tikrųjų mylite tą Lietuvą ir jos kalbą, kad galėtumėte kartu su poetu pasakyti: "Tėvelių kalbą, senelių būdą aš pamokysiu kaip reik gotot."

KIEKVIENTAS GERKITE
DAD'S
SENOVIŠKA
ROOT BEER

by Laura Wheeler

KAINA 15c

No. 856—Priejuostė.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPARTMENT
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

No. 856

Cia įdedu 15c ir prašau atsiųsti man aukščiau pažymėtą numerį.

Vardas ir pavardė _____

Adresas _____

Miestas _____

Valstija _____

by Laura Wheeler

KAINA 15c

No. 860—Priejuostė.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPARTMENT
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

No. 860

Cia įdedu 15c ir prašau atsiųsti man aukščiau pažymėtą numerį.

Vardas ir pavardė _____

Adresas _____

Miestas _____

Valstija _____

Kanados Lietuvių Žinios

IŠ TORONTO PADANGĖS

MUSŲ KARIŲ LAIŠKAI
Juozas Bernatonių laiškas

Dear Dad and Mom:
Štai aš ir vėl rašau keletą eilučių pranešdamas, jog esu sveikas ir nesu pavojus.
Gavau jūsų siuntinį, kuris buvo išsiųstas 15 d. geg. mėn., viską jame radau tvarkoje ir nesugadinta. Tai buvo tikrai malonus siuntinys, už kurį širdingai dėkoju.

*Kaip minėjau savo paskutiniam laiške, kad mudu su Jonu buvome numatę susitikti su Artu ir Ozzie, ir praleisti kartu porą dienų, bet taip įvyko. Ozie pranešė, kad susitikime kitą šeštadienį 2:30 val. popiet, bet tuo laiku aš ir Jonas negalėjome, nes turėjome dirbti. Vienok, po darbo, apie 8 v. v. mes visi nuėjome į

sutartą vietą, bet nei Ozzie, nei Art neradome.

Gavau laišką ir iš Peter Alkennis, jis mini, kad Antanas jau išvežtas į užjūrį. Iki šiol iš Antano apie tai žinių neturiu, bet tikiu, jog jos bus čia greit. Prašau nesusirūpinti juo. Jis jau yra elektrotechnikas, todėl bus paskirtas į workshop unit taip, kaip ir aš.

Pereitą savaitę kiek buvau nustebintas, kai visai nelauktai gavau už tris mėn. savo algos nedatekliaus, dar iš tų laikų, kuomet Kanadoje budamas baigiau savo course. Susidarė devyni svarai, tai yra, arti keturiasdešimt dolerių. Man tai buvo geras dalykas.

Iš tų netikėtai gautų pinigų ir su ta mažyte bonka "ginger ale", kurią jus man prisiuntėte, aš tikiu, mudu su Jonu turėsime "a pretty good birthday celebration".

Antanas man prisiuntė dvi filmas. Kaip tiksliai gausiu kameros ir padarysiu nuotraukas, taip prisiųsiu jums.

Sekanciam siuntiny prašau įdėti man dantims plauti milteilį. Tuo tarpu, likit sveiki, aš vėl greit parašysiu. Bukit linksmi ir viso geriausio.

Jūs mylintis sunus, Joe.

Antano Bernatonių laiškas
Dear Dad & Mom:
Angliją pasiekiau laimingai. Pirmą dieną šioje nepaprastoje kelionėje aš sirgau jūrų li-

ga, bet vėliau apsipratau ir visas kitas kelionės dienas jaučiausi kuogeriausiai. Kelionė mane kiek nuvargino, tad kurį laiką nemaniau niekur eiti, noriu pasilsėti.

Čia barakai, kur mus apgyvendino, ir maistas yra vėl toks pat, kaip ir Kanadoje. Valgyt mes gauname daug ir maistas yra daug geresnis, negu tikėjomės rasti.

Bandysiu skubiai susisiekti su Joe ir, jei tik bus galimybė, matysiuosi su juo dažniau.

Stovykla, kur mane ir kitus apgyvendino, yra tik pratinamas, bet kada ir kur mus perkels, aš dar nežinau.

Labai prašau išsiųsti man cigarečių, kaip galima greičiau, nes ims laiko kol gausiu. Kiek turėjau, jau baigiu. Laive už du dolerių galėčiau nusipirkti penkis šimtus cigarečių. Aš pirka penkiolika šimtų, nes daugiau negalėjau su savim paimti. Tuo tarpu bus viskas. Turėčiau daug darbų, todėl pasiūstysiu kitą kart daugiau parašyti. —Jūsų sunus Tony.

Juliaus Kondroto laiškas
rašytas J. Bernatoniams

Brangūs Juozuk ir Nellie:
Kaip judu begyvojat? Aš sugrįžau gerai, nors kelionė buvo nepergeriausia, nes pasitaikė dvi šventos dienos, tai daug žmonių važiuoja traukiniais, kurie pusėtinai prisikimšę. Toronte stotis buvo taip prisikimšusi, jog reikėjo groti spautis, kol prasimušėm. Sugrįžau ton pačion dalin, kur beveik tokia pati tvarka ir duona, kaip palikau.

Iš Juozuko laišką gavau. Rašo, kad kol kas jara gerai, vis dar Anglijoje. Apie Antaną dar jokios žinios neturiu. Kad nebūčiau išvažiavęs namo, tai būčiau išvežtas kitur, dar blogesnėn vieton, negu čionai, o dabar manau, kad pasiliksiu ilgiam laikui, nors kariuomenė nežina kur busi rytoj.

Oras gražus, dienom gam šilta, bet naktį atvėsta. Šiaip daugiu nieko svarbaus nėra. Daug laimės ir sveikatos judviem abiem linki, Julius.

APLINK PASIDAIRIUS

VIS TUO PAČIU KELIU.

Ivykusieji rugpjūčio 8 d. rinkimai dviejose Kanados provincijose rodo, kad Kanados politinis veidas nesikeičia. Quebeco provincija gyventojų skaičium apima beveik lygiai vieną trečdalį visų Kanados gyventojų, todėl ir politinį ratą tenka sukli Quebeco politikieriams.

Nors vietoje liberalų prie provincijos vairo dabar bus konservatoriška Duplessis Union Nationale partija, bet tikrumoje šios abi partijos didelio skirtumo tarp savęs neturi. Nei viena iš jų jokių reformų, kurios būtų naudingos darbo žmonėms, savo programoje neturi. Politikieriai minėtų partijų, prisitartinus rinkimams, vieni kitus pakoluoja, tai ir viskas.

Daugelis žmonių manė, kad C. C. F. praves keletą atstovų, bet Quebeco katalikiškoji darbininkija, matyt, dar kitaip galvoja, ir ims dar nemažai laiko, kol jie pradės savo reikalus suprasti. Iš kitos pusės, C. C. F. vadas Mr. Caldman, kalbėdamas keliose vietose prieš rinkiminęje kampanijoje, yra pareiškęs, kad daug ką mes turime kopijuoti iš Rusijos. Tas, matyt, žmonėms nelabai patinka.

Tuo tarpu kapitalistinė spauda, pasigavus tokį pasakymą, mėgina padaryti iš jo didžiausią baubą!

Mes žinome, jog geltonoji spauda turi didelę galią, todėl C. C. F. Quebeco provincijai pravedė tik vieną atstovą.

Alberta provincijos rinkimų laimėjo Social Credit partija (jaigu ją galima vadinti partija).

Kaip Saskatchewan provincijoj C. C. F. nušlavė visas kitas grupes; taip Albertoje padarė Social Credit. Galima sakyti, kad jie neturės jokios opozicijos.

Ten C. C. F. pravedė rodosi, 2 atstovus. Čia konservatoriai su liberalais ėjo iš vien. "Independents" vardu, bet vistikie prakišo. Šioje provincijoje jie mėgina ką nors kitą pasurinko, než tiek balsų, kad išgelbėtų savo užstatą! Paprastai, valdančioji partija visada žmonėms daugiau iškiri, ir atėjus rinkimams, balsuotojai mėgina ką nors kitą pasirinkti.

Bet kaip atrodo, tai Albertos gyventojams patinka Social Credit su jos vadu Manning priešakyje, nes Social Credits ir prieš rinkimus tvarkė provinciją.

HOW LUCKY WE ARE

Man tenka dirbti sykiu su vienu senyvu škotu, kuris dažnai sakydavo: jog mes nežinome, koki laimingi esame. Iš karto, aš nekreipdavau dėmesio į tokį jo išsireiškimą. Bet vėliau, kai teko aplankyti ligininėse karo sužeistuosius, matyti filmuose visokias karo scenas, sužeistųjų kančias, jų troškimus gyventi ir, pagaliau, pasiryžimą kį karą laimėt — žmogus nejučiomis pradėd galvoti, kaip laimingi esame tie, kurie turime visas sveikas kūno dalis, kuriems bado šmėkla nežiuri į akis, kurie socialiai pavalgę ir atsigėrę pailsime minkštoje lovoje!

Šiandien lietuvis lietuvi, kad pramanytu, tai paskandintų šaukšte vandens, o jei paklaustum, tai mažai tokių atsirastų, kurie pasakytų kodėl. Pavydas, klaida ir ambicinis kerštas taip išbujojo, jog kai kurie asmenys neturi nei gėdos, nei ribų!

Ir tik dėlto, kad esame laimingi. Kada gyvenome skurde, tai mokėjome vienas kitą geriau suprasti ir atjausti!

KANADOJ KARŠTA.

Karščiai kankina torontiečius. Penktadienį, 11 rugpjūčio buvo oficialiai paskelbta 95 laipsniai karščio; ir pasakyta, kad per keletą metų nebuvę taip karšta. Jau pora savaitių, kaip karštis sukasi apie 90.

Karštam orui atėjus netik žmonės, bet ir paukščiai atostogauja, taip sako Ontario Muziejaus ornitologistai.

Jie sako, kad šeimyninė atsakomybė pasibaigė, sunkus maisto medžiojimas pasidarė gana lengvas, prispėjus įvairioms uogoms ir javams. Tie, kurie myli dainuoti, dabar ir to nedaro. Dauguma paukščių pavėsiauja ir augina plunksnas ateinančiai žiemai. Kad atostogos, tai atostogos visiems.

—J. Yokubynas.

Draugiškas-Kaimyniškas Patarnavimas

Moterys, kurios užlaiko namus, turi daugybę darbų atlikti kasdien. Namų prižiūrėjimas moterims užima jos visą laiką, nelička laiko kitiems darbams, užtai jos turi planuoti sistematiškai.

Firkimas maisto produktų ir prirengimas valgių, butini namų ruošos darbai, ir jie užima daug laiko. Moterims yra labai paranku, kad jų apielinkėj randsi moderniškos krautuvės, prikrautos įvairiais maisto produktais. Jos čia gali nusipirkti, kas tik reikalinga ir netrukant laiko.

O kuomet krautuvė yra vedama patyrusio groserninko, tai šeiminiškės gauna greitą ir tinkamą patarnavimą. Groserninkas žino, ko jai reikia ir patenkina jos reikalavimus.

Kuomet šeiminiškės perka Midwest krautuvėse, jos yra užtikrintos, kad gaus tinkamą ir kaimynišką patarnavimą.

Kiekvienas savininkas Midwest krautuvės yra patyręs groserninkas, kurio tikslas yra teikimas geriausios rūšies maisto produktų savo kustumieriams ir žemomis kainomis.

Firkti Midwest krautuvėse yra netik paranku, bet ir ekonomiška. Specialūs išpardaviniai Midwest krautuvėse teikia moterims didesnius sutaupymus. Toks, specialus išpardavinys yra ir šią savaitę ir jis yra skelbiamas šiandien "Naujiene". (Sk.)

TAISOME Skalbiamas Mašinas, Refrigeratorius, Dulkių Valytuvus ir Motorus
DARBAS GARANTUOTAS
1649 West 47th St.
Tel. YARDS 1866.

PUIKIAI Valome, Taisome, Prosiname vynu ir moterų RUBUS
B. GURSKIENĖ IR DUKTĖ JEAN
3240 SO. HALSTED ST.

DIDELIS MAISTO IŠPARDAVIMAS!

ŠTAI JUSU PROGA SUTAUPYTI DAUGIAU PINIGŲ IR NUSIPIRKTI PUKIAUSIOS KOKYBES PRODUKTŲ!

Išpardavimas!
SPECIALUS IŠPARDAVIMAS RUGPJŪČIO 18 R 19 D.

Didelės Illinois Elberta laisvos nuo kauliukų
PYČĖS U. S. 1 Rūšies Svaras 10c

NAUJI CALIF. GRAVENSTEIN
Valgomi Obuoliai puikiausie 2 sv. 23c

SALDŽIOS SLYVOS Californijos Raud. arba žali 2 sv. 27c

BARTLETT GRUŠIOS Calif. 2 sv. 25c

CALIF. ORANŽIAI Sultingi dideli 3sv. 29c

CALIFORNIJOS ICEBERG
SALOTAI 60 dydžio galvos 10c

"SUNSWEEP" 3 mėlynieji punktai
SLYVŲ SUNKA Kvort. bonkos 29c

"TROPIC TREAT" FIG JAM 1 svaro džiarai 19c

"MIDWEST" SPINAKAI 18 uncijų kenai 15c

"SPRY" SHORTENING 3 sv. džiar. 67c

"SWIFT'S" TAUKAI 1 sv. kartonas 17c

"PILLSBURY'S" SNO-SHEEN
KEKSŲ MILTAI 44 uncijų pak. 24c

"KRAFT" 3 raudonieji punktai
VELVEETA CHEESE FOOD 1/2 svaro pakeliai 21c

SUGAR CURED Punktų nereikia
LAŠINIŲ PALTUKĖS Puikiausios sv. 35c

"SALAD BOWL"
SALAD DRESSING 8 unc. džiaras 12c

"MIDWEST" SENDINTAS GRYNŲ OBUOLIŲ
Obuolių ACTAS Kvort. bonkos 19c

IVORY MULAS 3 regu. 20c Dideli 10c

RINSO Dideli pakeliai 23c

"20 MULE TEAM" BORAX 1 svaro pakelis 15c

BORAXO Rankų Valytojas Pak. 14c

"FLY-DED" Musėms Purkšti Paintė 18c

"IDEAL" SUNŲ ĖDALAS 8 uncijų pakelis 3 už 25c

"NOLA" VEIDO MULAS 6 už 39c

"SANITO" BLEACH Kvt. bonka 2 už 25c

MIDWEST STORES

AUKSTOS RŪŠIES MAISTAS! ŽEMOMIS KAINOMIS!

FOR VICTORY

BUY UNITED STATES DEFENSE BONDS STAMPS

PIRKITE KARO BONUS

Everybody raves about your salads, Peg. What's the secret?

MIRACLE WHIP! Its "different" flavor always makes a hit.

MILLIONS AGREE—Miracle Whip does work wonders with salads! A unique combination of old-fashioned boiled dressing and fine mayonnaise, Miracle Whip is by far America's favorite salad dressing.

DAD'S SENOVISKA ROOT BEER

CHICAGOS
LIETUVIŲ AUDITORIJA
3133-37 S. Halsted St.
VICTORY 6172

VALDYBA IR DIREKTORIAI:
GEO. M. CHERNAUCKAS, Pirm.
JONAS JACKA, Vice-Pirm.
A. KAULAKIS, Rašt.
JOE BALCHUNAS, Izd.
A. K. VALUKAS, Koresp.
J. P. VARKALA
P. P. KILIS
PAUL PETRAITIS
R. IVASKIEWICH

AUDITORIJOS TAVERN

dabar yra Direktorių tvarkoma, todėl norintys randaoti Auditoriją kreipkitės į Auditorijos Tavern, 3137 S. Halsted St., arba Telefonuokite VICTORY 6172.

FOTOGRAFAS

CONRAD FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.
414 W. 63rd ST.
Tel. ENG. 5883-49

BUDRIKO RADIO VALANDOS:
W. H. F. C. 1420 K. Ketverge, 7 valanda vakaro.
W. C. F. L. 1000 K. Nedėlioj, 9:30 val. vakaro.

DIDELĖ RAKANDŲ, RADIO IR JEWELRY KRAUTUVĖ
JOS. F. BUDRIK, INC.
3241 So. Halsted St.
Chicago 8, Ill.
Tel. CALUMET 7237-4591

MADOS

KAINA 20c
No. 4844—Praktiška suknėlė. Sukiptos mios 12, 14, 16, 18, 20, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44.

Norint vieną ar daugiau pavyzdžių, iškirpti pavyzdį ir numerį, pažymėkit mirą ir aiškiai parašykite savo vardą, pavardę ir adresą. Siųskit 20c pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Adresuokite: **NAUJIENOS PATTERN DEPT.**, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept., 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdėdu 20 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. _____

Mieros _____ per krutinę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valstija)

Iš prieštasties lėtumo pašto, prištimas mūsų paterių gal užtruks kiek ilgiau, negu paprastai.

JUSŲ MALDOS YRA DĖL MIRUSIŲJŲ JUSŲ GELES YRA SIUNČIAMOS Į ŠERMENIS NURAMINIMUI TU, KURIE YRA GYVI

AR SKAUDA KOJOS? Nuo Niežėjimo, Skaudėjimo, Persidirbimo, Prakaitavimo. Dr. Blaszczyński rekomenduoja šiuos milteilus: **BOROCYL FOOT-BATH** ir **OXINE**. Trinkit kojas kasdien su Borocyl milteilais, nušluostę, ištrinkit su Oxine milteilais. Gaunamos apylinkės vaistinėse.
Tel. **BOROCYL CO., 1200 N. Ashland Av. BRUNS. 7209**

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022
WEST VIRGINIA SIJOTOS LUMP \$9.80
STOKER COAL, Aukštos rūšies, du \$7.45
sykiu plautos, Chemiškai prirengtos
BLACK BAND LUMP \$11.25
PETROLEUM COKE Extra Coarse \$12.50
PETROLEUM COKE PILE RUN \$10.95

PASKOLOS DAROMOS ant Pirmų Morgičių už pigesnę nuosimtį—be komisiŲ PAS
MUTUAL FEDERAL Savings and Loan Assn. of Chicago
2202 WEST CERMAK ROAD Telefonas CANAL 8887
BEN. J. KAZANAUSKAS, Raštininkas.

AKINIAI
16 DIENŲ BANDYMUI SU PINIGŲ GRAŽINIMO GARANTUJA JEI JUMS AKINIAI NĖRA NERIKALINGI Musų patyrę daktarai optometristai pasakys tai. **MATYKITE MUS ŠIANDIEN!**
vienos dienos taisymu patarnavima
AAA EYE-GLASSES CO.
4031 Irving Pk. Rd. 1555 Milw. Ave.
4731 N. Broadway 404 E. 47th Street
Main Office: 1552 MILWAUKEE AVE. 6447 S. Halsted St. 202 S. State Street
7 PARANKIUS VIETUS
VELTUI! MOKSLIŠKA EKZAMINACIJA registruotų Optometristų
PIRKITE KARO BONUS

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Chicago, 8, Ill.
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
\$6.00 per year in Canada
\$6.00 per year outside of Chicago
\$6.00 per year in Chicago
3c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienuos eina kasdien išskiriant sekmenius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina	
Chicagoje — paštui	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėjotus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinės Valstybės, ne Chicagoje	
Metams	\$6.00
Pusei metų	3.25
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Užsieniuose:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pilnųjų reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Gubernatoriaus Dewey žodis

Besitartinant keturių valstybių Tarptautinio Saugumo konferencijai, republikonų kandidatas į JAV prezidentus, Thomas E. Dewey, įteikė spaudai pareiškimą, kuriame jisai išpėja busimos konferencijos dalyvių, kad pasaulio taika privalo būti paremta visų tautų kooperavimu, o ne didžiųjų valstybių prievarta.

Gubernatoriaus Dewey pripažįsta, kad sumušti Vokietiją ir Japoniją gali tikrai ginkluota Britanijos, Amerikos ir Rusijos jėga. Laimėjus pergalę, nuginkluoti priešą ir prižiūrėti, kad jisai nepradėtų ruošti naujai agresijai, turės irgi didžiosios valstybės, pasikvietusios talkon išvaduotąsias tautas. Bet organizuojant pastovią taiką pasaulyje, jo nuomone, reikės statyti ją platesniu pagrindu.

Yra pasiūlymų, kad keturios didžiosios dabartinio karo sąjungininkės — Britanija, Rusija, Jungtinės Valstybės ir Kinija — pasiimtų ant savęs uždavinį visiems laikams valdyti pasaulį, susitardamos tarp savęs dėl "įtakos sferų" pasidalinimo. Šitoks planas, anot Dewey, būtų "pikčiausios rūšies imperializmas", kuris nuteiktų pasauliui saugumo, bet tikrai sugriautų pasaulio taiką. Amerikos žmonės tokį planą atmestų.

Negalima leisti, sako republikonų kandidatas, kad tarptautines problemas spręstų tikrai tie, kurie turi jėgą:

"Pavesti jų sprendimą išimtinai keturių pergalėtojų karo sąjungai būtų nedora. Tai reikėtų pameigti idealus, už kuriuos mes kovojame.

"Milijonai amerikiečių kovoja ir miršta ne tam, kad mes viešpatuotume pasaulyje arba kad savo valią užkartume laisvę mylimiems žmonėms. Mes kovojame už savo laisvę ir kad būtų kartą ant visados įsteigta visur teisė žmonėms gyventi taikoje ir laisvėje ir būti apsaugotiems nuo galingesniųjų tautų prievartos.

"Kaipo amerikiečiai, mes visa širdimi tikime į mažųjų tautų ir mažumų lygybę ir teises. Mes tikime į žmogaus esminę lygybę ir jo asmens vertę, nežiurint kur jisai gyvena. Mes netikime, kad mes arba kuri kita valstybė turi įgimtą teisę kontroliuoti jo likimą.

"Mes kovojame su tikslu laimėti šitą karą kaip tik dėl šitų principų. Jie neprivalo būti pamesti cyniškoje taikoje, kurioje bet kokios keturios valstybės valdytų žemę jėga.

"Mes neprivalome nugrimsti į jėgos politikos prarają..."

Tai stiprus išpėjimas tiems diplomatams, kurie ateinančią pirmadienį susirinks Dumbarton Oaks viloje, Washingtono priemiestyje. Kai kurie Rooseveltto administracijos rėmėjai suprato jį, kaip ataką prieš prezidento užsienio politiką. Užsivagav, matyt, ir pats valstybės sekretorius, Cordell Hull, kuris pasiskubino duoti formalų atsakymą į gubernatoriaus Dewey pareiškimą.

Sekretorius Hull sako, kad republikonų kandidato išreikšta baimė, jogei keturių valstybių konferencija gali uždėti prievartos jungą mažoms tautoms, yra "absoliučiai be pamato".

Valstybės sekretoriaus užtikrinimu galima tikėti. Jisai pats yra daug kartų pasisakęs už mažųjų tautų "teises" ir "suvereninę lygybę". Tačiau ar visi Jungtinių Tautų koalicijos nariai galvoja taip, kaip jisai? Ar, pavyzdžiui, sovietų Rusija nevykdo visai atvirai "cyniško imperializmo" ir "jėgos politikos" prieš silpnesnius savo kaimynus.

Kartu su valstybės sekretoriaus atsakymu gubernatoriui Dewey spauda paskelbė "regionalio saugumo" planą, kuris esąs palankiai svarstomas Washingtone. Pagal šitą planą taikos saugojimas būtų pavestas keturioms didžiomsiosioms valstybėms: Vakarų Pusrutulyje ir Pacifike — Jungtinės Valstybės; Rytų Europoje — Sovietų Sąjunga; Rytų Azijoje — Kinijai išvien su Sovietų Sąjunga; Vakarų Europoje ir Viduržemėje — Britanijai.

Ar čia ne "įtakos sferos"? Ar čia ne keturių didžiųjų valstybių viešpatavimas pasaulyje?

Jeigu sekretorius Hull yra pasiryžęs prieš šitą imperializmo planą kovoti, tai gubernatoriaus Dewey žodis bus jam parama.

APŽVALGA

KEISTŲ BENDRADARBIŲ TURI DE GAULLE

Apie politinį generolo De Gaulle nusistatymą da ir šiandien kalbama labai įvairiai. Vieni laiko francūzų Tautinio Komiteto pirmininką liaudies vadu ir demokratijos rėmėju; kiti sako, kad jisai esąs diktatoriškų palinkimų žmogus, kuris ateityje gali būti pavojingas Francūzijos demokratijai.

Vienu laiku gen. Charles de Gaulle glaudžiai kooperavo su komunistais ir buvo populiarius Maskvoje. Vėliau jisai su komunistais susibarė.

Bet atrodo, kad De Gaulle nepaiso, kokių pažvalgų yra jo šalininkai. Jisai paskyrė francūzų ginkluotų jėgų vadu Normandijoje generolą Koenigą, o jo štabo viršininku — kokią tai "pulkinką Passy".

Šito "pulkinko Passy" tikroji pavardė yra Wavrin. Spaudoje tapo iškelta aikštėn, kad prieš karą Wavrin dirbo išvien si fašistais. Jisai buvo "Cagoulard'ų" ("Apsigauzusiųjų") vado Deloncle sekretorius.

Tie "Kogularai" organizavo ginkluotą sukilimą prieš Francūzijos respubliką ir policiją užtikino jo slapto ginklų sandėlius. Į tą sąmokslą, sako, buvo įvelti aukšti Francūzijos armijos karininkai. Todėl byla prieš "Kagularus" buvo nuslopinta.

Bet gen. De Gaulle vieną iš to fašistinio sąmokslų dalyvių dabar pakėlė į veikiančios Francūzijoje armijos štabo viršininkus!

Nenuostabu, kad daugelis demokratinių francūzų generolų De Gaulle nepasitiki.

STALINAS REMIA RUMUNIJOS CAROL'Į

Vis atviriau Stalinas rodo savo simpatijas ne tik tiktai konservatyviškiems, bet stačiai atžagareiviškiems elementams tose tautose, kuriose jisai nori įgyti daugiau įtakos.

Italijoje jisai įsakė savo agentui Togliatti remti karalių Viktorą Emanuelį, prieš kurį yra nusistatę net liberalai, ir įsakė komunistams kooperuoti su maršalu Badoglio, "pagarsėjusiu" savo karo žygiais Etiopijoje.

Tarp vokiečių Stalinas pasirinko savo bendradarbiais armijos generolų grupę, kuri agituoja už tai, kad po karo Vokietijoje būtų paliktas militarizmas. Per Maskvos radio tie vokiečių generolai nuolat sako kalbas, ragindami vokiečių armiją nuversti Hitlerį ir sudaryti "tautinę valdžią", kuri eis išvien su sovietų Rusija.

Maskvoje taip pat yra suorganizuotas "Lenkų Patriotų Komitetas", kuriam vadovauja komunistė Wanda Wasilewska. Nesenai šitą komitetą viešai "užgyrė" Vilniaus užgrobinio didvyrio, gen. Želigovskis. Suomijoje savo didžiausiais priešais Maskva laiko socialdemokratų ir liberalus. Sovietų spauda ir radio juos nuolat atakuoja. Bet Stalinas išreikšė sutikimą tartis su suomiais, jeigu Suomijos valdžios priesakyje atsistos maršalas baronas Mannerheim.

Maršalas Mannerheim nėra fašistas arba naci, kaip daug kartų buvo apie jį skelbiama spaudoje. Bet jisai, be abejo, nėra, yra labai konservatyviškas žmogus. Jisai tarnavo, kaip karininkas, Rusijos caro armijoje, ir sakoma, kad ir dabar jisai tebesilaiko savo monarchistišką įsitikinimą.

Bet Stalinui jisai geras; o toks žmogus, kaip Vaino Tanner, kuris yra socialdemokratų

tas ir kooperatyvų vadas, — ne.

Dar keisčiau yra tai, kad Rusijos diktatorius pastaruoju laiku ėmė rodyti norą susitarti su buvusiuoju Rumunijos karalium Carol'iu, kuris pabėgo iš savo šalies ir dabar gyvena Meksikoje. Stalinas planuoja tą Hohenzollernų dinastijos atstovą, du kartus atsikūsių nuo sosto, grąžinti į Rumuniją ir vėl padaryti karalium.

Apie tai rašo Chicago's laikraštys "Times" užsienio žinių redaktorius, Irving Pflaum:

"Stalino susidomėjimas Caroliu iki šiol nėra pilnai išaiškintas. Bet iš pranešimų, kuriuos patvirtina atitinkamos įstaigos, galima numanyti, kad Stalinas nori panaudoti Carolį, kaip "etiprios ir nepriklausomos Rumunijos" galvą, lygiai kaip jisai kad atrodo sutinkas panaudoti fašistus stipriai ir nepriklausomai Lenkijai vadovauti. Kadangi Carolis ne Maskvoje, tai Stalinas, sako, prašė britus patirti jo nuomonę.

"Jeigu Stalinas iš tiesų remia monarchijos atsteigimą Rumunijoje ir, gal but, taip ir kitose šalyse, tai jisai elgsis, kaip "realistas", kuris numato, kokių kėblumų turės Europa, kai bus sumušta Vokietija. Jisai elgsis čia tokiais pat sumetimais, kuriais jisai priima paramą iš visokių rūšių lenkų.

"Imkite, pavyzdžiui, gen. Lucieną Želigovskį, kuris nesenai išreikšė savo pritarti Stalino lenkų komitetui Maskvoje. Jisai atėjo iš kraštutinių atžagareivių pusės lenkų politikoje, buvo generolas caro armijoje ir buvo panaudotas, kaip įrankis, pagrobiant nuo Lietuvos Vilnių lenkų naudai."

Maskvos lenkų "patriotų" komitete, sako Pflaum, yra ir fašistas I. Grubeckis.

Su tokiais elementais Stalinas mielai kooperuoja, kitaip sakant, panaudoja juos savo politikos tikslams. Bet jisai neapkenčia tikrų laisvės ir demokratijos šalininkų.

BERTRAND RUSSELL STOJA UŽ "ĮTAKOS SRITIS"

Atrodo, kad partijų pavadinimai niekur nėra taip klaidinantys, kaip pas anglus. Juo "pažangesnė" partija arba srovė, kuriai anglas priklauso, juo atžagareiviškesnės jo pažvalgos. Pavyzdžiui, kairiusis socialistas Harold Laski liepia pasauliui priimti Rusijos bolševizmą, kaip naują žmonijos evangeliją.

Kitas pagarsėjęs savo raštais ir paskaitomis anglas tai — Bertrand Russell, žymus matematikas ir filosofas. Jisai yra britų Darbo partijos narys. Jo nuomonė apie busimą tarptautinę taikos sistemą yra tokia, kad pasaulis turės būti padalintas į keturias "įtakos sferas (sritis)" tarp Anglijos, Rusijos, Amerikos ir Kinijos. Kiekvienoje šitų sričių pilnas šeimininkas turės būti viena iš paminėtųjų didžiųjų valstybių.

Lardas Russell tačiau abejoja, į kurią tų sričių dėti Vokietiją ir ką iš viso su Vokietija daryti. Tarp kitko, jisai stato tokį klausimą:

"Ar... Vokietija turės būti priversta pasukti atgal iš to kelio į socialistinę ekonomiką, kuriuo ėjo naciai, ir grįžti į kapitalizmą bei Weimaro režimo pseudo-demokratiją?"

Vienu šituo sakiniu tas britų lordas parodo visą savo politinio galvojimo nesubrendimą.

NAUJIENŲ AGENTŲ Telenote
Gen. Alexander Patch, kuris vadovauja septintai J. A. Valstybių armijai ir šeštam oro korpusui.

Nacių totalitarinę ekonominę politiką jisai laiko "keliu į socialistinę ekonomiką", tuo tarpu kai tikrumoje tos politikos tikslas buvo pajungti krašto ūkį apsiginklavimui ir karo paruošimui.

Weimaro respublikos santvarka Bertrand Russell vadina "pseudo-demokratija" t.y. netikra demokratija, — nors ji buvo suteikusi pilną žodžio, spaudos, organizacijų ir susirinkimų laisvę ir išplėtojusi geresnę socialinę apdraudą sistemą darbo žmonėms, negu ta, kurią turi Anglija.

Brazilija tariasi su Argentina

BUENOS AIRES, Argentina, rugp. 16 d. — Tvirtinama, kad paskutinių metų vedamos derybos dėl naujo susitarimo tarp Brazilijos ir Argentinos.

Iki šio meto Brazilija laikėsi bendros vakarų žemyno valstybių politikos, bet manoma, kad ateityje ji rengiasi prižadinti gen. Farrell kabinetą.

Brazilija pirmoji pripažino ir gen. Ramirez valdžią.

Chicagos Mokytojai Karo Darbuose

Daug Chicagos mokytojų šią vasarą neėmė atostogų. Mokytojai ir mokytojos vasaros mėnesiais nuėjo karo darbų dirbti. Apskačiuojama, kad jų darbas šios vasaros mėnesiais patatė aštuonias lėkiojančias tvirtoves ir 3 kovinguosius lėktuvus.

Skraidantčiai tvirtovei pastatyti reikia 23,000 vieno žmogaus darbo valandų. Kovingam lėktuvui pastatyti reikia 5,000 vieno žmogaus darbo valandų.

Kai kurie mokytojai dirba įmonėse, kiti ofiso darbus. Bet visų mokytojų — taip dirbančių įmonėse, kaip ofisuose — darbas yra reikalingas Amerikos karo pastangoms, sako Lester Brown, WMC direktorius Chicagoje.

Reikia Moteriškų Pasidarbuoti Vaikų Globos Centruose

Chicagos mokyklų taryba ir kai kurios privačios grupės užlaiko eilę centrų, kur yra globjami kurdikai motinų dirbančių karo darbus.

Iki šiol priežiūros darbus ėjo apie 200 moterų. Pastaruoju laiku jų skaičius sumažėjo 110. Vaikų globos centrai todėl atsisaukia ir moteris prašymu pasidarbuoti šiam tikslui.

Turinčios laiko ir norinčios pasidarbuoti moters ir merginos prašomos telefonuoti Civilinės Apsaugos Ofisui, Central 2678.

LIETUVOS ŽINIOS

LIETUVIŲ AKTINGAS PASIPRIEŠINIMAS — GENEROLO PLECHAVIČIAUS ROLĖ

Štai ką praneša Lietuvos pavėžio patikėtinas šaltinis — VLIK'o informacijos biuras:

VILNIUS, 1944 m. gegužės 21 d. — Jau per kelioliką pastarųjų dienų lietuvių tauta pergyvena vieną smugį po kito, kuriuos jai suduoda vokiečių okupacinės įstaigos: nesenai sudaryti taip vadinami lietuvių militariniai vienetai (Lietuvos Vietinė Rinktinė) yra paleisti. Šių dalinių vadovus generolas Povilas Plechavičius ir jo štabo šefas pulk. G. Urbonas suminti ir išgabenti Vokietijon.

Daugelis štabo karininkų per suėmimą ir nuginklavimą sušaudyti, kadangi jie parodė pasipriešinimą. Nesenai Mariampolėje įsteigta Karo Mokykla taipogi išformuota; visi karininkai ir kariūnai, kuriems nepavyko pabėgti, buvo suimti ir išgabenti nežinoma kryptimi. Lietuvos Vietinės Rinktinės batalionai, einantieji pareigas kovoje prieš bolševistines bandas, daliniai irgi nuginkluoti. Nuginkluojant iš lietuvių pusės buvo parodytas smarkus pasipriešinimas. Daugelis batalionų su ginklais ir amunicija pasitraukė į miškus ir veda tenai atvirą kovą su vokiečių SS-formacijomis, kurioms buvo pavesta Lietuvos Vietinės Rinktinės nuginklavimas.

Ryšyje su Lietuvos Vietinės Rinktinės nuginklavimu, Lietuvoje buvo įvykdyta visa eilė politinio pobūdžio areštų. Visame krašte viešpatuoja didžiausias įtėmimas.

Šių įvykių akivaizdoje deracionai trumpai nurodyti į šių įvykių užkulisius.

Kaip žinoma, vokiečių civilinė administracija Lietuvoje jau nuo 1943 m. lapkričio mėn. vidurio dėjo pastangas praveisti Lietuvoje bendrą mobilizaciją tikslu panaudoti lietuvių jaunuomenę rytų fronte. Lietuva betgi griežtai atsisakė leisti save panaudoti vokiečių interesų tarnybai. Po ilgų ir sunkių derybų tarp vokiečių okupacinių įstaigų ir lietuvių visuomenės atstovų prieita pagaliau pradžioje kovo prie įsteigimo taip vadinamų lietuvių karinių dalinių (Lietuvos Vietinė Rinktinė), vadovaujamų lietuvių generolo Povilo Plechavičiaus, kurių užduotis buvo išvalyti kraštą nuo visokio plauko partizanų ir saugoti vidaus tvarką.

Kiekvieno lietuvių akyse Lietuvos Vietinė Rinktinė buvo laikoma kaip lietuvių kariuomenės branduolys. Lietuvos Vietinė Rinktinė sudarė 14 batalionų, iš kurių 13 priskaitė po 750 vyrų, tuo tarpu kai keturiolikasis — mokomasis batalionas priskaitė 1,800 vyrų. Mariampolėje nesenai buvo įsteigta lietuvių Karo Mokykla su 1,200 kariūnų. Teritorialinis atskirų batalionų paskirstymas, jų išformavimo metu, taip atrodė: septyni batalionai jau stovėjo Rytų Lietuvoje, ypatingai Vilniaus apylinkėse, kur jie ėjo pareigas apvalydami kraštą nuo rusų partizanų, mokomasis batalionas ir Karo Mokykla stovėjo Mariampolėje, tuo tarpu kai likusieji batalionai radosi pakely į savo paskyrimo vietas arba Panevėžy.

Nežiurint į lietuviams gan palankiai pavykusias derybas tarp vokiečių šiaurės armijos vado generolo Model ir Lietuvos Vietinės Rinktinės vado generolo Plechavičiaus, vokiečių civilinė administracija Lietuvoje balandžio 28 d. paskelbė sekančios apimties mobilizacijos įsakymą:

1. Visiems karininkams visų ginklų rūšių:

2. Visiems puskarininkams visų ginklų rūšių, gim. 1910—1924 m.;

3. Visiems kariūnams 23-čios metų klasės ir aspirantams 15-tos m. klasės;

Šis punktas liečia lietuvių Karo Mokyklos auklėtinius, kurie dėl bolševikų invazijos Lietuvoje 1940 m. nebuvo pakelti į karininko laipsnį;

4. Visiems vyrams gim. 1915—1924.

Šitos mobilizacijos tikslas matomas iš reikalavimų, kuriuos vokiečių SS—generolas ir Ostlando policijos viršininkas Jeckeln 1944 m. balandžio 23 d. įteikė Lietuvos Vietinės Rinktinės štabui. Šie reikalavimai šiaip skamba:

1. Vieton generolo Model reikalaujama 10,500 lietuvių pagalbinių dalinių Lietuva turinti mobilizuoti 30,000 vyrų vokiečių aerodromų vakarų fronte apsaugai ir vokiečių oro apsaugai. Iš šio kontingento tiktai 3—5 batalionai galėtų būti sunaudoti pačioj Lietuvoj.

2. Be virš paminėtų formacijų Lietuvoje gali būti organizuojama viena divizija visų ginklų rūšių (Nepasisekus suorganizuoti 30,000 vokiečių vakarų frontui, lietuviams būtų duota proga 1—3 divizijas sudaryti panaudojimai Lietuvoje arba rytų fronte).

3. Lietuvos miestų apsaugai nuo priešų puolimų iš oro būtų organizuojama flak-artillerijos pulkas su nakties naikintuvų eskadrile. Lietuvių nakties naikintuvų grupės dydis priklausytų nuo esamų dispozicijų lietuvių pajėgų.

Visos lietuvių politinės organizacijos ir kovos junginiai prieš šitokio pobūdžio mobilizaciją užėmė griežtai neigiamą poziciją. Jau balandžio 29 d. pasirodė nelegaliai leidžiamu lietuvių laikraščiu ekstra-laidos, kurios vienbalsiai pasisakė prieš tokios mobilizacijos pravedimą. Kaip pavyzdžiui tokio nusistatymo galima paduoti Nepriklausomos Lietuvos atsisaukimas į lietuvius. Savo atsisaukime laikraštis tarp kitko rašo:

"Tautiečiai, mes esame pakankamai parodę pasiryžimo ir geros valios; mes norėjome ir norime organizuoti mūsų karines pajėgas, apvalyti kraštą nuo neprastytų svečių ir prieš naują invaziją gintis. Bet vokiečiai mūsų sumanymams netiki. Jie yra pastatę mums reikalavimą "be rezervų kovoti". Tuo pačiu metu prisipažįstama, kad mūsų sudarytos formacijos bus panaudotos vokiečių aerodromų apsaugai ir kad "tikrai dalis šių formacijų bus sunaudota pačioje Lietuvoje".

Tuo budu ši mobilizacija pagrindžiama ilgais ir visiems žinomais išvedžiojimais bei argumentais dėl gresiančio Lietuvai bolševikinio pavojaus. Vokiečiai reikalauja panaudoti mūsų tautos sunus Vakaruose, pavojingose nuo oro puolimų srityse ir miestuose; tikrovėje jie reikalauja iš mūsų kovoti ne prieš bolševizmą, kuris mums neša maskolišką vergiją, bet prieš anglus ir amerikiečius.

Lietuviai, vakaruose mes neturėjome ir neturime jokių interesų ir todėl jokių aukų mes nedarysime. Tuo labiau, kad mūsų tauta ir valstybė tuo atveju būtų pastatyta pavojum tapti Anglijos ir Amerikos priešų, priešų tų valstybių, kurios pripažįsta mūsų valstybinę nepriklausomybę ir kurių sostinėse dar ir šiandien gyvena mūsų diplomatinės atstovybės.

(Bus daugiau)

Iš Pietų Amerikos

Iš ARGENTINOS PADANGĖS

VIENI PIRMYN, KITI ATGAL

Argentinos lietuviai progresuoja, — sakome ir rašome. Ir tai yra tikra teisybė, bendrai paėmus.

—Argentinos lietuvuose yra apsilaidimo — aimanuojuame visuomeninius darbus dirbdami. Ir šioms aimanomoms ne vienas tautietis duoda stipraus pagrindo.

Šio straipsnio antraštė pasako, apie ką norime kalbėti.

Bendras ekonomus Argentinos lietuvių progresas yra labai didelis. Šis reiškinys įrodo, kad lietuviai yra gabūs, darbštūs ir sumanūs žmonės. Šitam teigimui bus dar daugiau pagrindo, jeigu paimsimė domėn mūsų ateivijos menką paruošimą savistoviam gyvenimui ir panauginėsimė tas aplinkybes, į kurias patekė mūsų tautiečiai čia pradėjo daryti "Ameriką".

Amatų tik retas temokėjo; kapitalo veik niekas neatsivėžė. Gi tuo tarpu Vakarų Europos išeiviai atvyko abiem tais dalykais apsišarvavę. Amatininkai tuoj geresniuose darbuose pritaipo, turint kapitalo greit savistovin verslan metėsi. Jiems tai nereikėjo pereiti tuos Golgotos kelius, kuriais pirmą dešimtmetį visų mūsų tautiečiai ėjo, kurį ne vienas ir dabar eina, dėl įvairių įvairiausių priežasčių kaltės.

Proletaras nėra laidokas.

Proletaro sieloj dažniausia yra daug daugiau kilumo, negu tuose, kurių širdys taukais apžėlia. Vienok daugelyje vyrauja labai klaidingas supratimas apie žmogaus vertę. Neįstengianti ar nemokanti galvoti, žmogų vien materialiu atžvilgiu sprendžia. Bet tie sprendėjai užmiršta, kad labai dažnai pasitaiko, jogei malkų kirtėjas miškuose, grabių kasėjas ar kukurūzų laužėjas yra daug išmintingesnis, gablesnis ir dorėsnis už aną buržujų, kurio dienos uždarbis lygus vargo metiniam uždarbiui. Mat vargšas neturėjo drąsos nei pasiryžimo; nelaimės užkirsdavo jam kelius į šviesesnį rytojų.

Prieš ketvirtą dešimtį metų atvykus pirmiesiems mūsų broliams, buvo daug oro ir saulės, kaip ir mums, kurie atvykome prieš 10 ar 20 metų. Bet kiekvienam mūsų broliui pirmieji duonos kąsniai teko kruvinų prakaitu uždirbti. Vienodai buvo jiems ir joms. Visai kitoniška padėtis buvo tų tautų ateiviams, kurių tautiečiai čia vadovauja svarbiausiomis prekybos ir pramonės sritimis. Viena anglų firma Buenos Aires mieste net šitai palaikydavo savuosius:

—A, jūs kalbate angliškai?! Štai šis yra jūsų rašomasis stailas. Sėskite, už mėnesio gausite algą; ir gausite ją tol, kol atsiras jums tinkama tarnyba. Tai jau ne žodžių patriotizmas!...

Apie tuos laikus atvykęs vienas lietuvis, buvęs kooperatyvų organizatorius, sumanęs, doras ir kultūringas žmogus, tik "čangomis" (laikinais darbais) teprasimaitindavo. Išvažinėjęs plačius plotus, kirtęs, kasęs ir laužęs, grįžo "kargą" (prekinį traukinį) į Once de Setiembre aikštę, po pusmečio darbo. Atsisėdęs ant suolo pajuto, kad

suolas kuną siekia. Kišenėse nė dešimtuko. Negaliu parvažiuoti, nė grįžti, bet kadangi nėra kur važiuoti, tai "esu kaip namie"...

Dabar jo sunys čia aukštuosius mokslus pasiekė. Tėvas perėjo Golgotos kelius ir juose nesuklupo. Tokių pavyzdžių mūsų kolonijoje yra šimtai! Lietuviai pažangūs, darbštūs ir sumanūs! Jie pažengę pirmyn. Dažnai brolis pasilieka su ukiu ir visu turtu, o su pustuščiu čemodanėliu išteistas emigrantas čia gyvendamas aną pralenkia visais atžvilgiais. Ne iš namų, bet iš čia parama siunčiama. O jeigu būtų atvykęs su anam likusio turto verte, būtų greičiau ir dar didesnę progresą padaręs. Mokant amatą, visai savistoviai, nė kiek neprasčiau už Vakarų Europos ateivį būtų įsikūręs.

Prieš 15 metų Buenos Aires lietuviai neturėjo tiek telefonų, kiek jų šiandien turi Rosario lietuviai. Tuose laikuose visoj Argentinoj jokis lietuvis piano neturėjo. O dabar Buenos Aires mieste arti 1,000 lietuvių turi telefonus. Šimtai mūsų jaunių studijuoja muzikos meną, šimtuose pastogiu turi savus pianus. Turėti automobilį čia šiandien lietuviui ne retenybė. Pora tukstančių lietuvių šeimynų turi gražius namus, pora šimtų turi ukius, tukstančiai nusipirkę žemės sklypus miesteliuose, miestuose ir jų priemiestiuose. Visose svarbiausiose firmose, visuose fabrikuose rasime lietuvių darbų vedėjus ir darbo specialistus.

Didžiuma nuėjo pirmyn.

Didžiuma gali tikrai pasididžiuoti materialio atžvilgio pažanga, kaip lygiai kultūrinių privalumų prisijėmimu.

Bet vienuose ir kituose, —

"proletaruose" ir "buržuazijoj" — yra elemento, kuris kultūrinį, tautinį ir visuomeninį reikala neįstengia "sugrumbuliuoti"; vieni per išdidumą, kiti per kvailą apsimetimą "viską žinančiais". Mat jeigu žmogaus akiratis yra siauras, tai būdos pasistatymu jis dedasi visas pasaulio problemas išsprendęs. Jis nekaltas, kad jis nežino, jogei ir universiteto profesorius pasilikytų profanu, jeigu jis nesekytų mokslinių patobulinimų, jeigu neskaitytų knygų, laikraščių nei žurnalų.

Nerasite Argentinoje nei vieno anglo, amerikiečio, švedo ar norvegų, kuris nepriklausytų bent dviems savo tautiečių organizacijoms. O pas mus?... Geriau nutylėti!...

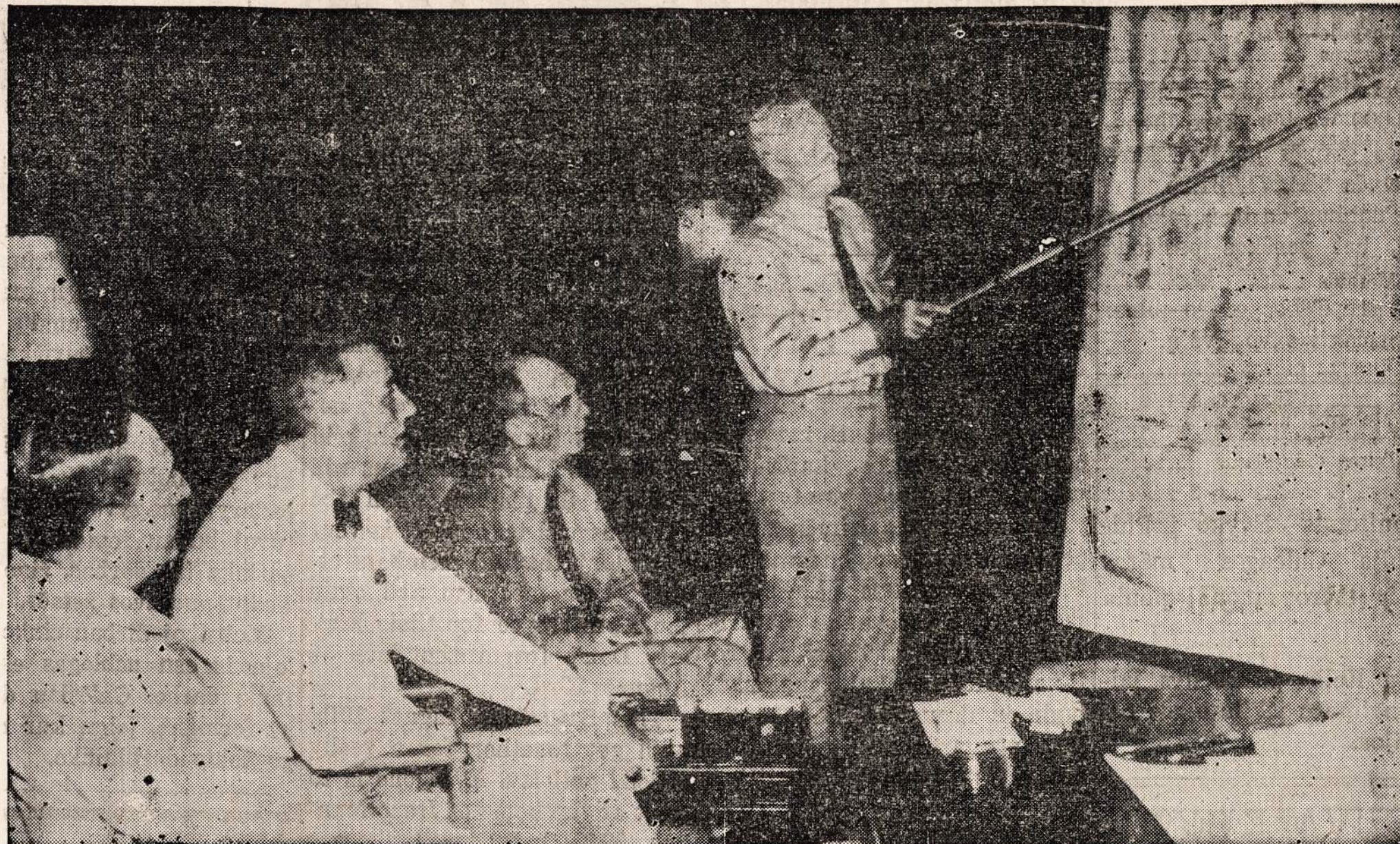
Šių žodžių rašytojui teko pažinti vieną olandą, kuris čia leidžia savaitinį laikraštuką. Juk visi olandai moka bent 3—4 kalbas, — aš jam sakau, tai kas gali interesus šiuo "skelbimų biuleteniui", kuriame veik jokio straipsnelio nėra, apart

mažytės olandų kolonijos kronikos ir keletu žinių iš Olandijos? Ir jis man paaiškino: Man tik svarbu rasti olando adresą. Tuoj pasiunčiu vieną numerį su lydimu laiškeliu ir mano misija pasibaigia. Ir daugiau nieko? — aš jo klausiu. Nieko daugiau, nes kiekvienas olandas tuoj prisijūnia čekį, perlaidą arba grynais pinigais prenumeratą, — jis man atsako, lyg įsitikinęs, kad ir lietuviai taip elgiasi. Ką padarysi, aš jam priminiau, kad ir mūsų tautiečiai taip elgiasi, turėdamas omeny tik tuos, kurie visą mūsų visuomeninio darbo našumą ant savo pečių neša ir kultūriniai — tautinio darbo vežimai pirmyn stumia. Nemačiau reikalo jam kalbėti apie tuos, kurie jį atgal traukia. Tegul visi mano, kad lietuviai yra ne tik pažangūs, bet susipratę ir kultūringi žmonės.

A.L.B.

PIRMUTINIS LIETUVIŲ DIENRASTIS AMERIKOJ

Pirmutinis lietuvių dienra-

Gen. Douglas MacArthhur, prezidentas Rooseveltas, admiralas William D. Leahy (iš kairės į dešinę) klauso admiralą Chester W. Nimitz pranešimo. Jie susitiko Hawajų salose.

LIETUVIAI
GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122
Dr. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl, pagal sutartį
Rez. 3341 W. 66th Place
Phone REPUBLIC 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Rezidencijos telefonas
BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vak.
Trečiądieniais pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van
DR. GRACE ILIFF
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien—2—4 ir 7—9 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen. HEMLOCK 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val: 1 iki 3 popiet, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 0597

Telefonas YARDS 3146
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 W. 35th Street
Valandos: 11—12; 2—4 ir 6:30—8:30
Pirmadieniais tik nuo 2—4 ir
6:30—8:30. Sventadieniais: 11—12.

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8
val. Nedėlio pagal susitarimą.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namų tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
Art. 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NAUJOJE VIETOJE
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9
vakaro, trečiądieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
Namų tel. HEMLOCK 0333

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
Tel. Hemlock 8700. Rez. Pro. 6080
Jei neatsiliepiu, sauk—SEELEY 0434
Dr. Peter J. Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6155 SO. KEDZIE AVE.
VALANDOS:
nuo 2—4 ir nuo 7—9 kasdien,
išskiriant trečią, ir sekmadi.

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFAYETTE 3210
Res. Tel. REPUBLIC 0054
Jeigu neatsiliepiu —
Sauk KEDZIE 2868
VALANDOS:
Pirmadi., Antradi., Ketvirtadi. 6—9 v.
Penktadi. nuo 8:30 iki 9:30 vakaro,
šeštadi. 6 v. vak. iki 9:30 vak. Tre-
šiad. ir Sekmadi. pagal susitarimą.

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DENTISTAS
Naujoji Vietoj
3246 So. Halsted St.
Telefonas CALUMET 7358

KITATAUČIAI
DR. HERZMAN
IS RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 39
metus kaip patyręs gydytojas chi-
rurgas ir akušeris
Gydo staigias ir chroniškas ligas
vyru ir moterų ir vaikų pagal nau-
jausius metodus. X-Ray ir kitokius
elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1031 W. 18th St. netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir
nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną
dieną, išskiriant šeštadienio vaka-
ro ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonas:
Superior 9454 ar CENTRAL 7464

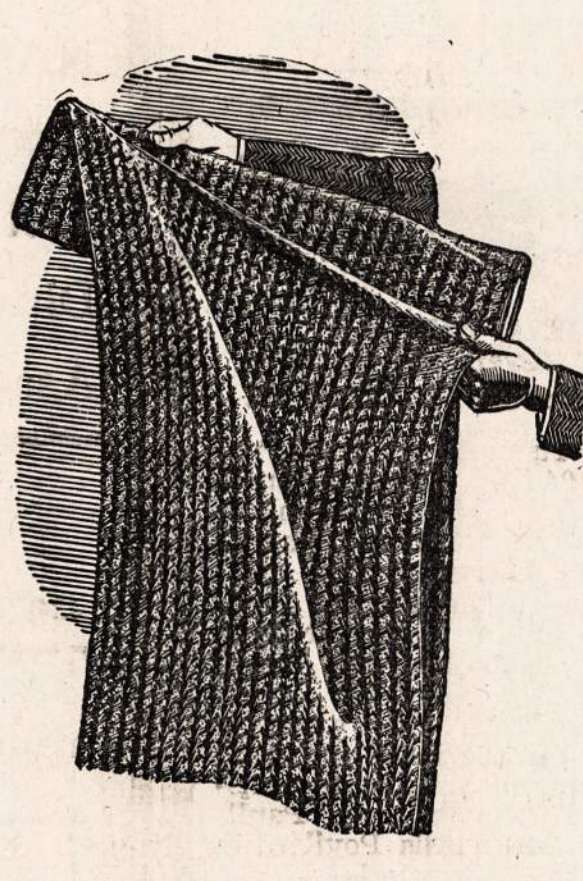
DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 S. Ashland Ave.
(2tros lubos)
Ofiso Telefonas: YARDS 0554
Jei neatsiliepiu, saukite—
Res. Tel. MIDWAY 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sėkmadi. nuo 10 val. iki 12 diena.

JŪS ESATE TIKRAS
KUOMET SAKOTE
"CARUSO"

... TIKRAS, kad jūs minite tikrai
puikų operos dainininko balsą.

JŪS ESATE TIKRAS
KUOMET SAKOTE
"HARRIS TWEED"

... TIKRAS, kad jūs gaunate pa-
saulyje geriausį audeklą.

JŪS ESATE TIKRAS
KUOMET SAKOTE
"SEAGRAM'S"

... TIKRAS, kad jūs investuojate pinigus į ge-
riausią degtinę ką už pinigus galima pirkti.
Šiandien, labiau negu kada nors, jūsų tinka-
miausias nurodymas į geriausią degtinę yra
budas ir pasišventimas jos išdirbinėtojų. Atsi-
minkite štai ką: kiekvienas butelis Seagram's
degtinės yra 100% prieš-karinės rūšies... kiek-
vienas lašas vertas vardo the House of Sea-
gram's.

PUIKI DEGTINĖ NUO 1857

Seagram-Distillers Corp., Chrysler Bldg., N. Y. C.

Sakyk **Seagram's** ir būk **TIKRAS**

Seagram's 5 Crown Blended Whiskey. 86.8 Proof. 60% Grain Neutral Spirits.
Seagram's 7 Crown Blended Whiskey. 86.8 Proof. 65% Grain Neutral Spirits.

kad gausi prieš-karinę rūšį

KIEKVIENAS GERKITE
DAD'S
SENOVISKĄ
ROOT BEER

TAUTINĖS GRUPĖS PARDAVĖ BONŲ \$82,271,731.25 VERTĖS

Frank E. Pofanti, Chairman Carrier Campaign and Fifth War Loan, rašo Naujienų redaktoriui P. Grigaičiui apie tautinių grupių pasidarbavimą Penktos Karo Paskolos kampanijoje.

Jisai sako, kad tautinių grupių Illinois valstijoje kvota šio

je kampanijoje buvo parduoti \$75,000,000 vertės karo bonų. Kalbamos grupės pardavė karo bonų vertės \$82,271,731.25.

Buvo sunkus darbas, sako P. Pofanti, bet pasėkos pasirodė džiuginančios, nes kiekviena tautinė grupė kooperavo pilnai tikslu pasiekti savo kvotą.

NULEIS Į VANDENĮ KREISERĮ CHICAGO

Chicagoje buvo parduota karo bonų suma \$40,000,000 kreiseriui vardu Chicago pastatyti. Tas laivas jau pastatytas. Atėinantį sekmadienį Philadelphiaje kreiseris bus nuleistas į vandenį.

Ryšium su laivo krikštynų

ceremonijomis išvyko į Philadelphiajį Chicagos mėras Kelly ir mero žmona, ponja Kelly.

Ponja Kelly pakrikštys laivą. Rengiamos iškilmingos ceremonijos.

CHICAGOS LIETUVIŲ SUVALKIEČIŲ DRAUGIJOS ĮVYKIAI

Liepos 24 dieną Hollywood salėje, 2417 West 43rd street, įvyko Chicago Lietuvos Suvalkiečių Draugijos susirinkimas. Nors buvo šiltas oras, bet narių susirinko gan daug ir visi buvo kupini energijos.

Firmiausia buvo pagerbta Amerikos vėliava. Paskui ėjo protokolo skaitymas ir valdybos raportai. Jie priimti. Pirmininkas Jonas Puniška pranešė apie mirusį draugijos narį J. Martinkaitį ir prašė visus vieną minutę atsistoti pagerbimui to nario.

Į draugiją įsirašė keletas naujų narių. Visi buvo priimti gražiu rankų plojimu.

Buvo išduotas raportas iš finansų knygos. Pasirodė, kad ši met trigubai daugiau padidėjo draugijos turtas, negu buvo perėjęs mėnuose.

Draugijos choro raportuose pranešta apie mokytoją, p. Josephine Stanaitis, kad ji esanti užimta darbais, kuriuos dirba ir vakarais, taigi atsisakė choro mokinti.

Nutarta rengti rudeninį vakarą. Buvo renkama komisija šiam tikslui. Visą valdybą įeina į komisiją šiam tikslui ir jai paliktas visas darbas padaryti kad turėtumėm daug malonumo.

Po susirinkimo visi linksmėsi, vinčiavojo Onutes, nes 26 dieną buvo jų varduvės. Jos buvo tryys, butent Ona Svirnickas, Ona Wainauskas ir Ona Rudis. Visas gražiai pasveikino su šaltu alumi ir kitais gėrimais.

Aš nuo savęs noriu tarti labai gražų ačiū draugijos pirmininkui J. Puniškai, choro pirmininkui W. Kriščiūnui, draugui Joniui ir Bublui už gra-

Smagi Šokių Sueiga

Šeštadienio vakare, lygiai 8 valandą, bus smagi šokių ir pasilinksminimo sueiga Jonistų salėje, 814 W. 33rd St. Dabar jau ir oras pradeda atvėsti, parengimai darosi našesni, tad ir ši subatos vakarą daug kas ketina dalyvauti parengime. Prie rasiničių žemaitiškos muzikos visiems bus daug smagu ir malonumo. Visus nuširdžiai kviečia atsilankyti parengimo ruošos komitetas.

K-tas

Suvalkiečių Dr-jos

Choro Padėka

Žmonės kalba ir rašo apie Suvalkiečių Draugijos Choro draugišką ir labai malonų išvažiavimą ir vėl klausia, kada turėsime kitą tokį išvažiavimą toj pačioj vietoje. Man labai būtų malonu, kad trumpoj ateity apsiimtų kiti į komisiją ir parupintų tokį pat išvažiavimą.

Malonu matyti, kad visi taip draugiškai, kaip viena šeima, linksminosi. Dar maloniau, kad matėsi daug svečių choro rėmėjų ir pagalbininkų. Graži padėka choro rėmėjams Mr. Gukas, Cor. Miskus, Mr. ir Mrs. J. Dautaris, Ol. Rage, V. Malakauskas, Mr. ir Mrs. Klimas. Ačiū kareivini Juozui Valui, kuris buvo parvykęs pas savo motiną ir patėvį Dautarių, 3941 W. 65th place, ir kartu dalyvavo kaip choro rėmėjas. Ačiū jureivui Stasiui Kisieliui ir kitiems iš jaunimo. Gaila, kad kitų vardų nežinau ir negaliu paminėti.

Ačiū panelei, kuri grojo mažą armonikėlę ir gražiai padėjo mums dainuoti ir šokti ratelius. Ačiū Onutei Wainauskas už dainas ir visiems choro nariams ir pritarėjams. Ačiū panelei Eleanorai Tverijonai, pianistei ir dainininkei, už gražų skambinimą piano.

Padėka šeiminiškėms, Mrs. Z. Puniška, Mrs. M. Endzulis, Mrs. O. Svirnickas, Mrs. E. Bennett, Mrs. A. Rudis; ačiū Mrs. V. Stanulis, Mr. A. Bublįs, Mr. P. Beinoras; ačiū draugijos pirmininkui J. Puniškai už pasakytą kalbą ir perstatymą manęs, nes aš gavau progą padėkoti visiems už gražų dalyvavimą.

Ačiū tiems, kurie aprašė

spaudoje išvažiavimą — K. L. J. K. Marceli Tverijonai, Z. Puniškienei; ačiū Mr. Saltimieriui už pranešimą per radiją, ačiū dienraščiui Naujienoms už talpinimą mūsų korespondencijų ir pranešimų. Atleiskite kuriuos pamiršome paminėti.

Komisija ir O. S.

Dvi Savaitės Gamtos Prieglobsty

Niekas negali būti ma'ones nio, kaip vasaros karščiuose pabuvoti arti prie gamtos.

Aš turėjau tos laimės patirti per šiuos karščius budama pas P. K. Kačerauskus, kurie turi savo gražų vasarnamį Beverly Shores, prie Michigan ežero. P-nai Kačerauskai malonaus budo ir draugiški žmonės. Jis pats yra artistas, tai ir savo vasarnamį išpuošęs artistiška. Yra jauku ten gyventi. Todėl pas juos buna tiek daug ir inteligentiškų svečių, kiek tik gali jų sutalpinti.

Ten budamas pamiršti savo visus rūpesčius ir jautiesi, kad tikrai gyveni ir naudojies gamtos dovana, kaitindamasis saulės spinduliuose ir vėdinamasis ežero tyrame vandeny.

Patartina kiekvienam pasiminti nors kiek atostogų ir pagyventi kur nors prie vandens, nes vanduo ir sulėgtvirtina sveikatą ir priduoja žmogui daugiausia energijos. Ypatinai, kuomet šiuose laikuose mes esame nuvarginti įvairių darbų ir rūpesčių, reikia daboti sveikatą ir taupinti energiją.

P. Gribienė

Trys Lietuviai Sužeisti Karo Veiksmuose

Karo Departamentas paskelbė vardus 46 Amerikos karių, kilusių iš Chicago ir apylinkės, kurie buvo sužeisti karo veiksmuose. Jų tarpe minima tokia pavardė: Pvt. John L. Sublickas. Praeity jis gyveno Waukegane. Pavardė lietuviška.

Kita lietuviška pavardė minima tokia: Pvt. Raymond A. Dockus. Jo motina, ponja Mary Dockus, gyvena adresu 120 W. 107th street, Chicago.

Sužeistas seržantas Stanley F. Garsdas. Jo motina, ponja Mary Garsdas, gyvena adresu 4804 So. Hermitage avenue. Ir ši pavardė lietuviška.

Lietuvius Jureivis Žuvo

Jungtinių Valstijų laivyno departamentas paskelbė vardus keturių marinių, kilusių iš Chicago ir apylinkės, kurie žuvo karo veiksmuose. Dar paskelbti vardai trylikos marinių, kurie buvo sužeisti.

Žuvusiųjų tarpe minimas Pfc. Joseph Gailinas. Jo sesuo ponja Ann Bain, gyvena adresu 723 West 34th street, Chicago. Marino pavardė lietuviška.

Pranešama, kad yra sužeistas marinas Pfc. Roman A. Brandys. Jo motina, ponja Helen Brandys, gyvena adresu 2253 W. Iowa st., Chicago.

Sulaikys Torpėdų Darbus Chicago Apylinkėje

Ninth Naval District atstovas ketvirtadienį pareiškė, kad bus sulaikytas torpėdų dirbimas Amertorp Corporation įmonėje Oak Foreste ir St. Louis, Mo., įmonėje. Duotas paaiškinimas, kad mažiau torpėdų bereikia dabartiniai laikai. Darbininkai, kurie dirbo šitose įmonėse, bus perkelti į kitus darbus.

Before we even realized it, the official L.U.C. year slipped away from us and here we are again, getting ready for our fall elections. This coming Wednesday, August 23rd, at our meeting at Gage Park, no nominations for new officers will be opened. The nominations will close in September, when the elections will be held. It is very important that all members attend these meetings and state their preference for their leaders. Don't forget the date — August 23rd.

This Saturday, August 19th, we'll get together for a really official activity. Everyone is to meet at the home of Irene Man kus, 3942 S. Rockwell St., not later than 8:00 P.M., and we'll go on to Riverview for some gaiety. If you're going to be late, be sure to call Lafayette 6580 before 8:00 o'clock. Bring as many guests as you can — the more the merrier!

We've just gotten some interesting news from Albinas Reneckis, one of our native Lithuanian members now a P.F.C. in the Army. Albinas is having a grand time in England acting as a Military Police interpreter for German prisoners. He has been very pleased with his part in the activities of the European Theater of War.

Our other Lithuanian boy, Paul Baltinis, is still at a Texas camp, in the Medical Corps, and, of all things, is learning how to make dentures. There will be no shortage of dentists in the LUC after the war!

Al Drigot somehow managed to land in the Medical Corps too and is now finishing a medical course in an Illinois camp. Just a parting reminder to be sure to come to Wednesday's meeting, and to be on hand at 8:00 P.M. this Saturday for another good time.

—I.C.M.

Kaltina Motiną Mušus Savo Dukterį

Teisėjas N. J. Bonelli rado kaltą ponį Anną Lukasi, 5106 Massasoit, dėl to, kad ji pririšusi prie medžio ir mušusi savo 3 metų dukterį Barbarą. Teisėjas belgi sulaikė moteriškai bausmę.

ONA BUKNAS,
po tėvais Gilvidaitė
gyveno 920 W. 32nd Pl.

Mirė rugp. 15 d., 9 val. vakaro, 1944 m., sulaukus pusės amž. Gimus Lietuvoj, Panevėžio apskrity, Šimonių parapijoje, Nociunų kaime.

Paliko nuliudę: vyras Povilas; 2 sūnai: Walter ir Bruno; brolis ir brolėnė Juozapas ir Ona Gilvidai; sesuo Elzbiunė Buzas, jos vyras ir šeima (Argentina); ir daug kitų giminų draugų ir pažįstamų. Lietuvoje sesuo Paulina Černius; brolis Povilas, jų šeima ir kitos giminės.

Priklaušė prie Chicago L. Draugijos. Kunas pašarvotas Mažeikos kopl. 3319 Lituania Ave. Laidotuvės įvyks šeštad., rugpjūčio 19 d., 8:30 val. ryto iš koplyčios į Šv. Jurgio par. bažnyčia, o po gedulinių paralydžių bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Onos Buknas giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę lieka:
Vyras, Sūnai, Brolis, Sesuo ir kiti Giminės.

Laid. Direkt. Mažeika ir Evanauskas, Tel. Yards 1138-1139.

LAISKAS NAUJIENOMS

Gerbiamą Naujienų Administraciją:

Aš gavau leidimą apsigyventi ant visados šioj šaly ir esu labai patenkintas. Meksikoj išgyvenau 19 metų. Esu 41 metų senumo, vedęs ir turiu su 13 metų. Sunus truputį kalba anglų kalbą, aš ir mano moteris nemokam anglų kalbos. Mes kalbame lietuviškai, ispaniškai, rusiškai ir truputį lenkiškai.

Mes norėtumėm apsigyventi kur yra lietuvių ir kur galima padaryti pragyvenimas. Aš Lietuvoj buvau žemdirbys ir man patinka tas darbas, žinoma, tik turint nuosavos žemės.

Meksikoj dirbau cinko liejyloje ir esu neblogas ekspertas tame darbe. Galėčiau dirbti ir už formą, jeigu kur reikalinga tokio darbininko.

Prašau duoti man kokį patarimą arba antrašų lietuvių gyvenančių pietinėse valstijose. Su pagarba — J. Strunskis, Texas valstijoje.

SLA 217 Kuopos Piknikas Sekmdienį

SLA 217 kuopa rengia savo metinį pikniką šį sekmadienį, rugpjūčio 20 dieną, Ryan's Woods parke, prie 87 ir South Western ave. Pradžia 10 val. ryto.

Kviečiame atsilankyti su visa šeima ir su savo draugais. Vieta bus atžymėta Amerikos ir Lietuvos vėlavomis. Kviečia Rengimo Komisija

SUSIRINKIMAI

LIETUVOS UKININKO DR-JOS mėn. susirinkimas įvyks sekmadienį, rugpjūčio 20 d., 1 val. popiet, paprastoj vietoj. Išgirsime pikniko raportą ir kitų svarbių pranešimų. Prašome narių susirinkti. Taipgi nariai atsilike su mokesčiais malonėkite užsimokėti.

—Ieva Lukošaitė, fin. rašt.

AMERIKOS LIET. PILIEČIŲ Pajėpinis Klubas (12 Ward) laikys savo mėn. susirinkimą sekmadienį, rugpjūčio (August) 20 d., 1 valandą popiet, Hollywood Svet., 2417 West 43rd St.

P. J. Petraitis, rašt.

Siūniam Gėles Telegramu i Visas Pasaulio Dalis
KVETIKININKAS
Gėlės Vestuvoms, Bankietams ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7308

Gėlės Mylintiems Vestuvoms, Bankietams, Laidotuvoms, Papuošimams.
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

EXTRA! EXTRA!
Pernainytas vardas ir adresas.
MONARCH LIQUOR
Lietuviškas Žydukas
3529 S. HALSTED ST.
Phone YARDS 6054

Chicagos Draugijų, Klubų Valdybos 1944 Metams

LIETUVIŠKOS TEATRALIOS KOS DRAUGYSTES RUTOS No. 1 VALDYBA 1944 METAMS: Pirm. — A. Alekunas, 3429 S. Union Ave.; Pirm. pagalb. — A. Mitkauskas, 3103 S. Halsted St.; Nut. rašt. — Opulskis, 3949 S. Artesian Ave.; Fin. rašt. — Tom. Salkauskis, 2514 W. 70th St.; Kasos kontr. — M. Kairis, 3530 So. Union Ave.; Kasierius — J. Yuskėnas, 2547 W. 45 St.; Kasos globėjas — E. Thomson, 3139 S. Emerald Ave.; Ligonų apekunas — T. Saleckis, 3945 So. Talman Ave.; Teisėjas — J. Bartkus, 4035 S. Artesian Ave.; Teisėjų rašt. — E. Thomson, 3139 S. Emerald Ave.; Koresp. — F. Opulskis, 3949 So. Artesian Ave.; Dury maršalka — T. Saleckis, 3945 So. Talman Ave.

DRAUGYSTĖ TAUTIŠKA GARSAUS VARDŲ LIETUVIŲ VALDYBA 1944 METAMS: Pirm. — E. Yotka, 4610 S. Wolkott Ave.; Pirm. pagalb. — P. Sverunas, 4514 So. Watshtenaw Ave.; Nut. rašt. — J. Yuskėnas, 2547 W. 45th St.; Fin. rašt. — A. Ivonaitis, 5542 So. Talman Ave.; Kasierius — P. F. Pikturna, 1425 W. 45th St.; Kasos globėjas — F. Diktus, 4559 South Hermitage Ave.; Kasos kontrolis — J. Norikus, 4523 So. Talman Ave.; Teisėjas — F. Diktus, 4559 S. Hermitage Ave.; Ligonų apekunas — A. Česna, 4501 South Paulina St.; Ligonų apekunas — A. Ivonaitis, 5542 S. Talman Ave. Dury maršalka — J. Yucikas, 4624 So. Mozart St.

SIMANO DAUKANTO DRAUGIJOS VALDYBA 1944 METAMS: Pirm. — Kriščiūnas, pirm., 9128 S. Woodlawn Ave.; Jul. Racevicius, pirm. pagalb., 3628 So. Parnell Ave.; P. Kilis — nut. rašt., 3347 So. Lituania Ave.; A. Kaulakis — fin. rašt., 3263 So. Halsted St.; Victory 0399; A. J. Zalatoris — izdininkas, 6159 So. Artesian Ave.; Grovehill 0765; J. Malinauskas — kontr. rašt., 6551 So. California Ave.; P. Juozapavičius — izdo glob., 3210 So. Lowe Ave.; K. Valaitis — maršalka ir ligonių lankytojas, 3314 So. Union Ave.; Dr. J. P. Poška — draugijos kvotėjas, 3133 So. Halsted St., tel. Victory 3687. Susirinkimus laiko kiekviena mėnesį pirmą sekmadienį, 12 val. dienos, Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St.

Beware Coughs from common colds That Hang On

Chronic bronchitis may develop if your cough, chest cold, or acute bronchitis is not treated and you cannot afford to take a chance with any medicine less potent than Creomulsion which goes right to the seat of the trouble to help loosen and expel germs laden phlegm and aid nature to soothe and heal raw, tender, inflamed bronchial mucous membranes. Creomulsion blends beechwood creosote by special process with other time tested medicines for coughs. It contains no narcotics.

No matter how many medicines you have tried, tell your druggist to sell you a bottle of Creomulsion with the understanding you must like the way it quickly allays the cough, permitting rest and sleep, or you are to have your money back. (Adv.)

ANTHONY B. PETKUS

LAIOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas GROvehill 0142

1410 SOUTH 50th AVENUE
Telefonas CICero 2109
CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis

LAIOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YARDS 1741-1742

4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAFayette 0727

DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

Ambulance
Patarnavi-
mas Dieną
ir Naktį

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

MAŽEIKA

3319 LITUANICA AVENUE

EVANAUSKAS

Phone YARDS 1138-1139

LACHAWICZ IR SUNUS

PHONES: CANAL 2515 COMM. 5765 PULLMAN 1270
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

Pranešimas
JUOZAS IR PRUDENCIA
RACIUNAI
Dabar randasi naujoj vietoj
2656 WEST 69th STREET
GOLD COAST INN
Tel. REPUBLIC 8879

**SOPHIE
BARCUS**

RYTINĖ RADIO
VALANDA
—IS STOTIES—
W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:45 val. ryto
iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15
val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00
val. vakare.
Išgirsite vėliausias žinias
muziką ir kitus idomius
pranešimus.

FR. ŠILERIO GYVENIMO BRUOŽAI

(Pabaiga)

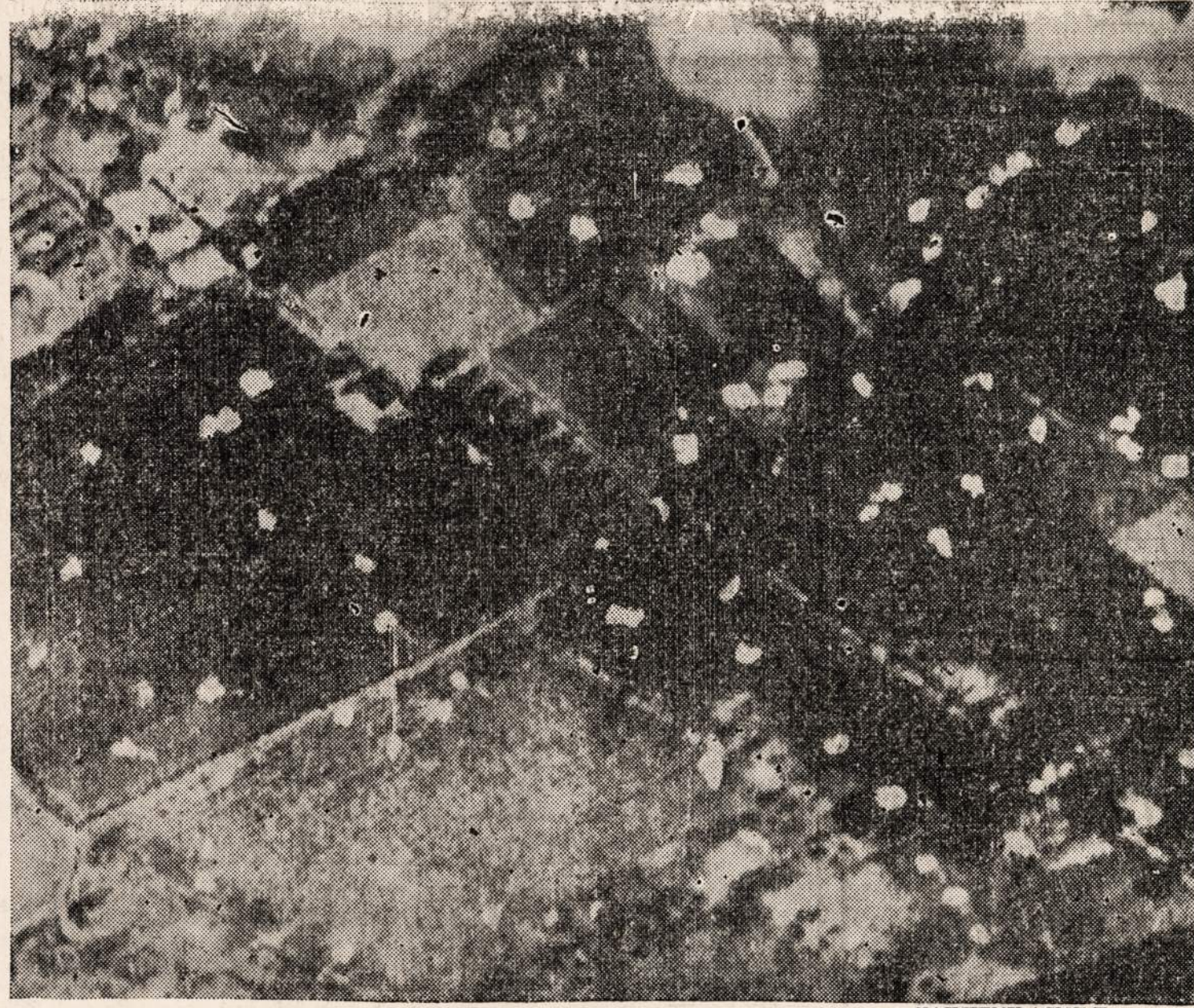
Užuot mokėsis, jis skaitė Goetę, Klopštą, Goetę, Šekspyrą, Osijaną, Ruso ir rašė. Lengva, nors kiek miglotą stilių paveldėjo jis iš tėvo, kuris juk taip pat rašė... agronomiškus straipsnius. Čia Šileris parašė ir "Plėšikus". Mokyklą vis dėlto baigė. Per egzaminus jis matė atvykusius Veimaro kurfurstą Karolį-Augustą ir Goetę, bet Goetė jo nepastebėjo... nors Šileris Goetę skaitė, žinojo ir dievino. Skaudėjo vargšui Fricui širdis, bet nieko nepesė: Goetė buvo Karlo Augusto tarėjas, o Šileris — vos baigęs mokyklą daktarėlis.

Vos baigęs studijas, Šileris išgyveno dvi nelaimės. Mokyklos režimo iškankinti išėjo iš proto du jo mokslo draugai: Howen ir Grammont, kuriuos patsai jis, eidamas vos 21 metus, gydė, bet... neišgydė. Nelaiminga buvo jo pirmoji praktika, bet dar didesnė nelaimė buvo jam prieš akis. Nors jis, tiesa, dar nuo 1777 m. pasikeitė, tapo judrus, gyvas, energin-

gas, mitrus, nes žinojo, jog, kas ten būtų, jis nebus nei gydytojas, nei karininkas, nei pastorius (šio dalyko jo tėvai norėjo), bet poetas. Ši Frico pasikeitimą pastebėjo jo mokslo draugai, pastebėjo ir hercogas. 1780 m. už disertaciją ("Versuch über den Zusammenhang der tierischen Natur des Menschen mit seiner geistlichen") gavo gydytojo diplomą, apleido nekenciamą, įgriusią Akademiją ir buvo paskirtas karo gydytoju Štutgarte luvusiam pulke. Algos gavo 18 florinų mėnesiui, apsigyveno su vienu leitenantu viename kambaryje, kuriame, be stalo, poros kėdžių, kampe buvo supiltos bulvės. Šioji nuobodi karo atmosfera, militariškoji rutina buvo jau Šileriui įgriususi iki gyvojo kaulo, ir štai, eidamas 22 metus, jis vėl pakliuva į jį, kurioje žmogus, žmogus jaučiantis, galvojantis turi arba uždusti, arba įprasti gerti, laidokauti, arba sirgti nuobodu liga ir, kaip Howenas, išeiti iš proto. Šileris rudyti buvo įpratęs dar Akademijoje, čia jis įprato gerti ir, nors retokai, lebauti naktimis. Be to, jo draugų tvirtimu, Šileris turėjęs aštrų, bet pagadintą skonių ir todėl mėgėdavęs vartoti prastą vyną, prastas, dažnai net baurias moteris ir prastą uostamą tabaką, kurio pritrūkęs šniaukšdavo dulkes.

Dar Akademijoje Fricas buvo parašęs "Plėšikus" ("Die Rauber"), o busimasis "Plėšikų" autorius jau kyšojo 1772 m., kai 13 metų Fricas rašė, sekdamas Klopštą, savo pirmas dramą. "Plėšikus" 1781 m. išleido patsai, tik be autoriaus pavardės, savo lešomis, dėl to įklimpo į naujas skolas. Viršelyje buvo nupieštas įsiutęs liutas, simbolis tiranijos, o paveikslėlio apačioje parašė: "In Tirannos". (Prieš tiranus).

Dalbergas, Mannheimo nacionalinio teatro direktorius, "Plėšikus" pastatė savo teatre, spektaklin buvo atsilankęs ir Šileris. Pasiekimas buvo didelis, visi sužinojo, jog "Plėšikų" autorius buvo Šileris. Hercogas buvo nepatenkintas, jis pasikvietė Fricą pas save ir pasakė: "Žinau, tu buvai Mannheim me su savo viršininko žinia". Šileris, norėdamas savo viršininką Auge (Ožę) gelbėti, sakėsi buvęs be jo žinios. Hercogas nusiuntė Šilerį pėsčią į Štutgartą ir liepė dviem savaitėm sėstis daboklėn. Iš nuobodumo Šileris ėmė lošti ir prasišlošė kortomis. Graubundiečiai, įžeisti Šilerio pasakymu "Plėšikuose", jog Graubundėnas — tai šių dienų sukčių Atėnai, apskundė Šilerį hercogui Karoliui-Eugenijui. Hercogas, pakvietė Šilerį, pasakė, jog jis savo raštus duotų peržiūrėti jam ir be jo žinios nieko nepasidintų. Šileris su šiuo pasiūlymu nesutiko, tad įpykęs hercogas uždraudė Šileriui rašyti meno kurinius, leidamas rašyti tik medicinos klausimais. Šileris to nebepakentė ir, susitaręs su draugais, drauge su Andriu Štreicheriu, 1782 m. spalio m. iš 21 į 22 d. naktį

Amerikos ir britų parašiotininkai nusileidžia pietų Prancūzijoje, tarp Toulon laivyno bazės ir Cannes miestelio. Karo vadovybė tvirtina, kad iš padangių išmestie kareiviai labai daug prisidėjo prie pasekmingo įsistiprinimo.

pabėgo iš Štutgarto su 23 guldenais kišenėje. Nuo to laiko iki 1787 m. pradžios jo bastybos ir skurdo laikotarpis ir Štutgartan jis nebegrįžo iki savo mirties. Kreipėsi į Dalbergą darbo, bet šis darbo Šileriui nedavė. Fridrichas apsigyveno Bauernbache, našlės Wolzogen šeimoje. Jau prieš kelis mėnesius buvo parašęs: "Verchwörung der Fiesco zu Genua" (Fiesco sąmokslas Genujoje). Kreditorių spiriamas šią tragediją pardavė už 11 florinų. Ji netrukus buvo pastatyta, nors be didelio pasisekimo, Mannheimo teatre.

Šileris parašė naują tragediją "Don Carlos" (1783), kuri pataiso pašlijusį jo, rašytojo, prestižą, ir Dalbergas metams pasikviečia jį pas save už 300 guldenų metinės algos. Bet, po metų, Šileris vėl lieka be vietos, be pinigų, spaudžiamas kreditorių, o čia jo sveikata — pašlijusi. Iš kreditorių nagų Šilerį vaduoja ponis Wolzogen ir statius — Holtz savo kukliomis santaupomis. Šileris grimsta pesimizmą, gailėdamasis negalįs savo geradariams atsiteisti. Bet čia jam šypėti laimė.

1785 m. pradžioje Saksonijos ir Veimaro kurfurstas Karolis Augustas su Goethe viešėjo Darštate. Charlotta von Kalb, su kuria Šileris susirašinėjo, sudaro jam progą paskaityti Karoliui-Augustui "Don Carlos", kurio pirmąjį veiksmą kurfurstas išklausė. Kurfurstas buvo patenkintas ir, atsidėkdamas, prisiuntė Šileriui Veimaro Hofrato diplomą, prakišai jokios naudos neteikiantį, bet vargšas Fridrichas luvu ir tuo patenkintas. Goethei nei Šilerio skatymas, nei pati drama įspudžio nepadavė.

Gyvenimo sąlygoms pablogėjus, Šileris, kreipėsi pagalbos pas savo mokslo draugą Kornerį, kuris Gošeną jį sušelpia honoraru. Šileris apsigyvena Leipzige, o po dviejų metų (1787 m.) nuvyksta Veimaran, čia pradeda jis ramiau gyventi. Susipažįsta su Goethe, su kuriuo arčiau susibičiuliauja jo nuo 1790 m. Pradžioje apie Goetę Šileris sakydavo: jį

kaip marmuras gražus, bet kaip marmuras ir šaltas. Ir Goethei Šilerio temperamentas pradėjo nebuvo suprantamas. Aišku, jų sąlygos, budai, pasauliojautai ir pasaulėžiūra buvo skirtingi. Goethe nematė tokio skurdo, nebuvo kariškos drausmės palaužtas, nebuvo tokių gyvenimo vėjų blaškomas, kaip Šileris. Veimaro laikais Goethe buvo ramus, objektingas realistas, iš Parnaso aukštumos stelas Genujoje. Kreditorių spiriamas šią tragediją pardavė už 11 florinų. Ji netrukus buvo pastatyta, nors be didelio pasisekimo, Mannheimo teatre.

Veimare ir Šileris tampa ramėnis, rimtesnis. Jis ima studijuoti istoriją. Pirmasis jo istorinis straipsnis apie Niederlandus susilaukia pasisekimo. Goethe išrupina jam vietą, nors neapmokamą, istorijos lektoriaus Jenos universitete. Kelios pirmosios istorijos paskaitos turi nepaprastą pasisekimą, bet paskui Šilerio багаžas išsenka ir klausytojai atlyža. Vis dėlto porą dešimtį savo gerbėjų jis turi, kurie ištikimai jį klausė ne dėl žinių, bet dėl pagarbos.

Iš Karolio — Augusto Goethe išrupina Šileriui pensiją, pradžioje 200, paskui 400 talerių metams. Dėl nesveikatos, o nuo 1790 m. jis iki pat mirties po kelis kartus per metus, kartais gan sunkiai, sirgdavo, profesurą jis meta, apsigyvena Veimare ir atsideda kurybai.

1792 m. prancūzų Konventas atsiunčia Šileriui prancūzų respublikos garbės piliečio diplomą (a Monsieur Gille, publiciste allemand. Šiokią sugadintą Šilerio pavarde žinojo prancūzai iš "Plėšikų" prancūzų perdirbimo, vardu "Robert, chef des brigands"), kurį tačiau Šileris atmeta. Šilerio sveikata kas metai blogėja, bet jis tikisi sulaukti nors 50 metų, tačiau noras jo neišsipildo, jis miršta 1805 metų gegužio 9 d., eidamas 46 metus.

Jis prašė laidoti save be iškilmių, karštą prašė nešti prastus miestelėnus, tuo pabrėždamas savo artimumą nuskriaustiems. Jis mirė penktadienį, o laidojo šeštadienio naktį. Velionies valia buvo įvykdyta: pa-

laidotas jis buvo paprastai, J. kubo bažnyčios kapuose, viename rusų, kur buvo ir kitų numirėlių. 1828 m. jo kunas buvo perneštas į Veimaro panteoną, Furstengruftą, bet Šilerio griaučius sunku buvo išskirti iš kitų numirėlių tarpo. Pats Goethe tyrė ir atpažino Šilerio kaukuole. Goethe liepė ir save palaidoti drauge su Šileriu.

Iš šios trumpos Šilerio gyvenimo apybraižos matome, kaip jis kovojo su vargu, buvo susijęs su skriaudžiamaisiais, troško laisvės. Šis laisvės troškimas žymu ir jojo raštuose.

"K-ra"

(GALAS)

Arėjas Vitkauskas

GYVENIMO KALBA

Teka pro šalį Nemunas, ir jo vanduo savo tamsiu sukuriu kalba:

—Aš gyvas!
—Bitutės žimbis, sustodamos ant laukinių dobiliukų, ir jos — ir dobiliukai sako:
—Mes gyvos!
—Mes gyvi!

Auga laukinė žolelė, išdygusi iš cementinio mūro plyšio, ir savo nauju žalumuo byloja:
—Aš gyva!

Ir — nėra noro tikėti, kad ten, už cementinio pastato langų, būtų mirtis. O ten — senas karstas, su senai nuvytusiomis gėlėmis ant dangčio. Bet ir tos nuvytusios žolės dar sako norinčiai gyventi minčiai:

—Mumyse yra sėklų. Jos dar gali išdygti. Jos dar gali ateityje sudaryti ir ne karstų paskutinį papuošimą, o jaunai moteriai — vainiką. Moteris — bus motina; jos jaunas vyras, kuriam bus brangiu atminimu tas jo žmonos vestuvinis vainikas iš gėlių ant skobnies, yra prie jos — gyvas ir laimingas. Iš sėklų tą pačią gėlių, kurios bus prieš jauną moterį ant vestuvinio skobnies, galės būti ir gėlių, kurias su džiaugsmu skins mažas, tyras vaikas — su akimis kaip rugiagėlės, su vaikščiokomis svajonėmis, kaip eiklos, liguotės vasaros smilgos margoje laukoje...

KALBA APIE LIETUVIŲ AVELI FRANCUZIJOJE

Taip... Bet už cementinio rūdinto sienų — karstas. Jame senai tas buvo, gal turėjo vilčių, gal džiaugėsi, gal kentėjo, — žmogus, jo likučiai...

Bet aplinkui liuliuojanti vasara verčia netikėti, kad ir karste būtų mirtis. Tik iš parko atskridęs muzikos garsas, nebesuradęs jautrių ausų, kuriuos nuneštų į smegenis ir širdį gyvybės kalbą — muziką, pasiblaško už seno karsto antvožo, išsprusta atgal ir, atsimušęs į cementinio rusio kertę subyra šia mintimi:

—Taip! Nors aplink bujoja gyvybė, bet karste — tikrai mirtis, nes ten nebėra, kas girdėtų gyvenimo kalbą — muziką.

Birštonas, parkas, 1933 VII. 16 d.

—Tvirtinama, kad netolimoje ateityje J. A. V., britai ir prancūzų komitetas pasirašys sutartį dėl išlaisvintos Prancūzijos administracijos.

Naujos Vietos Laiškams Siųsti Užsienin

J.V. Pašto Departamentas praneša, kad dar į aštuonias Italijos provincijas atidarytas pašto susisiekimas iš Amerikos. Tos naujos provincijos yra: Aquila, Campobasso, Chieti, Frosinone, Littoria, Roma, Pescara ir Teramo.

Kol kas priimami tik laišškai asmeninio pobūdžio. Komerciniai, finansiniai arba biznio susirašinėjimas iš karto neleidžiamas. Negalima siųsti čekių, pinigų pervedimo, siuntinių, nemonetinių orderių. Kai aplinkybės susidarys palankios, tuomet valdžia paskelbs, kad jau leidžiama ir pinigai ir kitokie siuntiniai adresuoti. Taip praneša Chicago Pašto viršininkas Ernest J. Kruegen.

Rasta Negyva Moteriškė Namuose

Rasta negyva namuose, kuriuose gyveno adresu 6041 So. Laflin, Miss Marian Vry, 33 metų. Koronerio tyrinėjimas nustatytas, ar moteriškė mirė natūralia mirtimi, ar buvo nužudyta.

Žinomas amerikų korespondentas, H. R. Knickerbocker, ketvirtadienį rašo Chicago dienraščiui "The Sun" skiltyse apie apsuptus Francūzijoje vokiečius — nacių septintos armijos likučius.

Tarpe kitų jis mini vieno tanko igulą. Joje, sako jis, tarnauja kapralas Joseph Avelis, 24 metų, 942 West 33rd street, Chicago. Avelis yra tanko patrankų operuotojas (gunner).

Kapralas Juozas Avelis yra broliu Jono Avelio, kuris musų rateliuose Chicagoje praeity šaukiamas pasizymėjo kaip dainininkas. Jonas Avelis šiandien tarnauja Jungtinių Valstijų laivynė. Be to, ir trečias Avelis, Robertas, tarnauja Amerikos ginkluotose jėgose. Jis tarnauja armijoje.

Kaltinamas, Kad Norėjo Pavogti Geležinkelio Lokomotyvą

Albert Reyes, 45 metų, 3022 Roosevelt road, susiginėjo su dviem savo draugais tavernoje, aiškindamas, kad jis žino visą geležinkelio biznį ir moka traukinius operuoti.

Įrodymui savo žinojimo jis įlipo į Baltimore & Ohio geležinkelio lokomotyvą ir mėgino važiuoti jį. Buvo areštuotas ir apkaltintas, kad mėginęs pavogti lokomotyvą.

Ketvirtadienį teisėjas Borelli paskyrė jam bausmę užsimokėti \$10 už betvarkės kėlimą.

Pataria Kreiptis Į Teismą, O Ne Į Rėndų Administraciją

Žinote, namuose pasitaiko visokių bėdų: kieno nors šuo pergarsiai loja, kiti rendaukinkai pergarsiai uliavoja, dar kitur pasitaiko, kad turtui žalos padaroma.

Pastaraisiais laikais namų savininkai ir kiti dėl minėtų ir panašių bėdų pradėjo skundus daryti Rėndų Administracijos Ofisui. To ofiso atstovai išleido pareiškimą, kad su kaltinamais skundais reikia į teismus kreiptis, o ne į rėndų ofisą.

SIMON'S FOOD SHOP

Bus atidarytas nuosavam name

857 West 50th Street

Šeštadienį, Rugpiučio 19, 1944

Kviečiu visus draugus ir pažįstamus atsilankyti į atidarymą naujo biznio

SIMON GALZIN

KIEKVIENAS GERKITE
DAD'S
SENOSIŠKA
ROOT BEER

AKIŲ SPECIALISTAI
DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 26 metų praktikavimas jus garantavimas
Optometriškai Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo arba apenimo, nervuotumo, skaudama akių karšči, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiamą į mokyklos vaikus.

Atitaisome akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 val. vakaro. Seredomis uždaryta, o Nedėlio pagal sutartį.
Daugeliu atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip pirmą.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373.

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. YARDS 1829
Pritaiko Akinis
Kreivias Akis
Ištaiso.

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampus 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėlio pagal sutartį.

DR. KARL NURKAT
(NURKAITIS)

Pritaiko tinkamai akinus už prieinamą kainą.
Tel. CALumet 4591

3241 So. Halsted Street
BUDRIK RAKANDŲ IR
JEWELRY KRAUTUVĖ

NUVARGUSIOS DEGANČIOS NIEŽIANČIOS
Prakaituojančios

KOJOS

Greita joms pagalba vienos minutės masažavimu su DEVINE OINTMENT. Tegu butina alyva į DEVINE OINTMENT suminkština tuos kornus ir sutrinamus ir tuomet džiaugsitės patogumu ir be skausmo vaikščiojimu. Parduodamos su pinigų grąžinimo garantija pas jusų vietos vaistininką arba pas WIEBOLDTS-GOLDBLATT.

Devine Ointment
Nesutepantis—Nenužadantis
800 N. Clark St., City
SUPERIOR 1462.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkų Reikia

REIKIA

DŽENITORKŲ

VALYMO DARBAS
MOTERIMS

VALANDOS:
5:30 po pietų iki 12 vakaro.

KARINĖ PRAMONĖ

DINING ROOM
PATARNAUTOJŲ

UNIFORMOS PARUPINTOS;
NEMOKAMAI VALGIS

Dienomis, vakarais arba
naktimis valandos.

ATSISAUKITE

Illinois Bell
Telephone Company

EMPLOYMENT OFFICE
FOR WOMEN
STREET FLOOR

309 W. Washington St.

RADAR

RADIO

PATYRIMO NEREIKIA

★ TESTERS

★ SOLDERERS

★ INSPECTORS

★ SUPERVISORS

★ ASSEMBLERS

LYON & HEALY

1423 W. LAKE ST.

PULLMAN

AIRCRAFT

Reikalauja:

★ PAINT HELPERS

★ SHEET METAL
DARBININKŲ

★ STOREHOUSE
MOTERŲ

★ STOCK FILLERS

★ DŽENITORKŲ

★ ŠLAVĖJŲ

GERAS

MOKESTIS

6 dienų savaitė.

100% Karinis Darbas

EMPLOYMENT OFFICE

atidaras nuo 8 ryto iki 4 popiet

PULLMAN
STANDARD CAR
MFG. CO.

AIRCRAFT DIVISION

900 E. 103rd Street

REIKIA SUDEŠTYTOJŲ, sulydintojų, patyrusių prie radar transformatorių darbo, 70c. i valanda pradžioje. Taipgi reikia nepatyrusių prie mažų vinyojimų ir dalių su-
dėstymo. Geras mokestis pradžioje. Pastovus darbas. Kreipkitės 1259 S. CAMPBELL.

REIKIA MOTERŲ-MERGINŲ Pastovus darbas, masyvūs kambarius. Virėjų pagalbiniškių, bus gėris; counter girls; indu plo-
vėjų. Atsiliepkite Employment Of-
fice, 3-cias aukštas.
MARSHALL FIELD AND CO.
State ir Washington.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkų Reikia

REIKIA MOTERŲ IR MERGINŲ

PATYRIMAS NEREIKALINGAS.

MUMS REIKIA:

★ PUNCH PRESS OPERATORŲ

★ SUDEŠTYTOJŲ

★ SUSKIRSTYTOJŲ

MES JUS ISMOKYSIME. LENGVA ISMOKTI

CHICAGO RAWHIDE MFG. CO.

1301 ELSTON AVENUE

MUMS REIKIA

MOTERŲ IR MERGINŲ

IDOMIEMS DIRBTUVĖS DARBAMS.

PAGELBĖKITE IŠPILDYTI KARINIUS

UŽSAKYMUS DABAR IR TURĖKITE

PASTOVŲ DARBĄ TAIKOS METU.

Atsiliepkite

OWENS-ILLINOIS CAN CO.

6501 W. 65th Street

FREIGHT
HANDLERS

GERAS MOKESTIS

PASTOVUS
DARBAS

PATYRIMO NEREIKIA

MERCHANT
SHIPPERS ASS'N.

1858 So. Western Ave.
CHESAPEAKE 2626.

PRISIRUOSKITE
DABAR!

Geriems darbams su puikia ateicia
Mums reikia siuvely rankomis.
LABAI AUKŠTAS UZDARBIS
Malonus, moderniški darbo
kambariai.

Atsiliepkite dabar!!

MISS NOLAN.

831 W. Adams St.

REIKIA
OPERATORŲ

Vienos adatos siuvtuvės mašinos.
Taipgi punch press operatorų.
Taipgi reikia kitokių nepatyrusių
darbininkų.

PASTOVUS DARBAS

dabar ir bus po karo.

GERAS MOKESTIS

Malonus darbo salygos.

KROLL BROS.

Manufacturers of baby carriages
and juvenile furniture.

1801 S. MICHIGAN AVE.

MERGINŲ
ARBA

MOTERŲ

Lengvas visokis dirbtuvės darbas.

Wilson Jones Co.

516 No. Spaulding Ave.

REIKIA MERGINŲ

IR MOTERŲ

ESSENTIAL DARBUI

Darbas prie krovimo pow-

deriotų kiaušinių.

Darbo valandos nuo 12 nak-

tį iki 8 ryto.

SHOTWELL MFG. CO.

3501 W. Potomac

REIKIA MOTERŲ

Lengvas, pastovus dirbtuvės dar-

bas dabar ir bus po karo. Patyri-

mo nereikia. Butina pramonė. Ge-

ras mokestis, viršialais. Independ-

ent Casing Co., 1335 W. 47th St.

REIKIA MOTERŲ VALYTOJŲ

Lengvas valymas, nudulkinimas,

šlavimas. Geras mokestis. Pastovus

darbas. 6 dienų savaitė. Valandos

7-10 iš ryto, 500 S. CLINTON ST.

3-cias aukštas, Klauskit Mr. Mattes

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkų Reikia

REIKIA MOTERŲ IR MERGINŲ

PATYRIMAS NEREIKALINGAS.

MUMS REIKIA:

★ PUNCH PRESS OPERATORŲ

★ SUDEŠTYTOJŲ

★ SUSKIRSTYTOJŲ

MES JUS ISMOKYSIME. LENGVA ISMOKTI

CHICAGO RAWHIDE MFG. CO.

1301 ELSTON AVENUE

MUMS REIKIA

MOTERŲ IR MERGINŲ

IDOMIEMS DIRBTUVĖS DARBAMS.

PAGELBĖKITE IŠPILDYTI KARINIUS

UŽSAKYMUS DABAR IR TURĖKITE

PASTOVŲ DARBĄ TAIKOS METU.

Atsiliepkite

OWENS-ILLINOIS CAN CO.

6501 W. 65th Street

FREIGHT
HANDLERS

GERAS MOKESTIS

PASTOVUS
DARBAS

PATYRIMO NEREIKIA

MERCHANT
SHIPPERS ASS'N.

1858 So. Western Ave.
CHESAPEAKE 2626.

PRISIRUOSKITE
DABAR!

Geriems darbams su puikia ateicia
Mums reikia siuvely rankomis.
LABAI AUKŠTAS UZDARBIS
Malonus, moderniški darbo
kambariai.

Atsiliepkite dabar!!

MISS NOLAN.

831 W. Adams St.

REIKIA
OPERATORŲ

Vienos adatos siuvtuvės mašinos.
Taipgi punch press operatorų.
Taipgi reikia kitokių nepatyrusių
darbininkų.

PASTOVUS DARBAS

dabar ir bus po karo.

GERAS MOKESTIS

Malonus darbo salygos.

KROLL BROS.

Manufacturers of baby carriages
and juvenile furniture.

1801 S. MICHIGAN AVE.

MERGINŲ
ARBA

MOTERŲ

Lengvas visokis dirbtuvės darbas.

Wilson Jones Co.

516 No. Spaulding Ave.

REIKIA MERGINŲ

IR MOTERŲ

ESSENTIAL DARBUI

Darbas prie krovimo pow-

deriotų kiaušinių.

Darbo valandos nuo 12 nak-

tį iki 8 ryto.

SHOTWELL MFG. CO.

3501 W. Potomac

REIKIA MOTERŲ

Lengvas, pastovus dirbtuvės dar-

bas dabar ir bus po karo. Patyri-

mo nereikia. Butina pramonė. Ge-

ras mokestis, viršialais. Independ-

ent Casing Co., 1335 W. 47th St.

REIKIA MOTERŲ VALYTOJŲ

Lengvas valymas, nudulkinimas,

šlavimas. Geras mokestis. Pastovus

darbas. 6 dienų savaitė. Valandos

7-10 iš ryto, 500 S. CLINTON ST.

3-cias aukštas, Klauskit Mr. Mattes

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

MUMS REIKIA

VYRŲ NUO 16 METŲ IKI 60

NUOLATINIS DARBAS SENOJE

PRAMONĖJE

PATYRUSIŲ IR NEPATYRUSIŲ

Patyrimas nereikalingas, kur nereikia
patyrimo.

Pastovus darbas ir taikos metu.

Atsiliepkite

OWENS-ILLINOIS CAN CO.

6501 W. 65th Street

LIEJYKLOS

DARBININKŲ

★ MOLDERS

★ DARBININKŲ

★ CHIPPERS

ir

★ DRILLERS

GERAS MOKESTIS

NUOLAT DARBAS

W. W. KIMBALL CO.

2631 W. 26th STREET

REIKIA

TROKŲ PLOVĖJŲ

Geras

Mokestis

BOWMAN

DAIRY CO.

4457 Montrose

Nepilno Laiko Darbas

VYRAMS

FREIGHT

HANDLERS

Darbas prasideda nuo

1:30 po pietų.

GERAS MOKESTIS

PATYRIMO NEREIKIA

MERCHANT

SHIPPERS ASS'N.

1858 So. Western Ave.

CHESAPEAKE 2626.

REIKALINGAS VYRAS; leng-

vas darbas paveskly rūmų dirb-

tuvėse. Amžius nesvarbu. I. M.

FRIEDMAN, 171 W. Lake St.

REIKALINGAS MALIAVOTO-

JAS ir popierių klijuotojas. Žodžių

all around man. Atsiliepkite tuo-

jaus. 429 N. Marion St., Oak Park.

Village 5997.

REIKALINGAS VYRAS; leng-

vas darbas paveskly rūmų dirb-

tuvėse. Amžius nesvarbu. I. M.

FRIEDMAN, 171 W. Lake St.

REIKALINGAS MALIAVOTO-

JAS ir popierių klijuotojas. Žodžių

all around man. Atsiliepkite tuo-

jaus. 429 N. Marion St., Oak Park.

Village 5997.

REIKALINGAS VYRAS; leng-

vas darbas paveskly rūmų dirb-

tuvėse. Amžius nesvarbu. I. M.

FRIEDMAN, 171 W. Lake St.

REIKALINGAS MALIAVOTO-

JAS ir popierių klijuotojas. Žodžių

all around man. Atsiliepkite tuo-

jaus. 429 N. Marion St., Oak Park.

Village 5997.

REIKALINGAS VYRAS; leng-

vas darbas paveskly rūmų dirb-

tuvėse. Amžius nesvarbu. I. M.

FRIEDMAN, 171 W. Lake St.

REIKALINGAS MALIAVOTO-

JAS ir popierių klijuotojas. Žodžių

all around man. Atsiliepkite tuo-

jaus. 429 N. Marion St., Oak Park.

Village 5997.

REIKALINGAS VYRAS; leng-

vas darbas paveskly rūmų dirb-

tuvėse. Amžius nesvarbu. I. M.

FRIEDMAN, 171 W. Lake St.

REIKALINGAS MALIAVOTO-

JAS ir popierių klijuotojas. Žodžių

all around man. Atsiliepkite tuo-

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

MUMS REIKIA